

ΚΥΠΡΙΑΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ

ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ
ΤΟΥ ΑΝΤΑΓΩΝΙΣΜΟΥ

Απόφαση ΕΠΑ: 33/2013

Αρ. Φακέλου 11.17.012.13

Ο ΠΕΡΙ ΤΗΣ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ ΤΟΥ ΑΝΤΑΓΩΝΙΣΜΟΥ ΝΟΜΟΣ ΤΟΥ 2008

(Νόμος Αρ. 13(Ι)/2008)

Καταγγελία και αίτημα για λήψη προσωρινών μέτρων του κ. Ανδρέα Καραγιώργη εναντίον των κ.κ. Petrolina (Holding) Public Ltd και Petrolina και/ή του Ομίλου Εταιρειών Λευκαρίτη και Petrolina

Επιτροπή Προστασίας του Ανταγωνισμού:

κα. Λουκία Χριστοδούλου	Πρόεδρος
κ. Λεόντιος Βρυωνίδης	Μέλος
κα. Ελένη Καραολή	Μέλος
κ. Δημήτρης Πιτσιλλίδης	Μέλος
κ. Κώστας Μελανίδης	Μέλος

Ημερομηνία απόφασης: 12 Απριλίου 2013

ΑΠΟΦΑΣΗ

I. Εισαγωγή

Αντικείμενο της υπό εξέταση καταγγελίας αποτελεί η πιθανολογούμενη παράβαση των άρθρων 6(1) και 6(2) του περί της Προστασίας του Ανταγωνισμού Νόμου 13(1)/2008 (εφεξής ο «Νόμος») από τους Petrolina (Holdings) Public Ltd και Petrolina ή/και του Ομίλου εταιρειών Λευκαρίτη και Petrolina, ως οι ισχυρισμοί του κ. Αντρέα Καραγιώργη, ιδιοκτήτη πρατηρίου υγρών καυσίμων (στο εξής ο «καταγγέλλων/κ. Καραγιώργης»).

II. Ιστορικό

Ο κ. Αντρέας Καραγιώργης με επιστολή της ημερομηνίας 12/06/2012 υπέβαλε στην Επιτροπή Προστασίας του Ανταγωνισμού καταγγελία εναντίον των εταιρειών Petrolina (Holdings) Public Ltd και Petrolina ή/και του Ομίλου εταιρειών Λευκαρίτη και Petrolina.

Η Επιτροπή, κατά τη συνεδρία της ημερομηνίας 20/06/2012, αποφάσισε ομόφωνα ότι οι πληροφορίες και τα στοιχεία που υποβλήθηκαν ήταν ικανοποιητικά γι' αυτό και έκρινε ότι δικαιολογείτο η διερεύνηση της καταγγελίας και έδωσε οδηγίες προς την Υπηρεσία για τη διεξαγωγή έρευνας αναφορικά με τις πιθανολογούμενες παραβάσεις που περιέχονται στην καταγγελία.

Στις 27 Ιουνίου 2012, η Επιτροπή παρέλαβε επιστολή, το περιεχόμενο της οποίας αφορούσε αίτημα για τη λήψη προσωρινών μέτρων, το οποίο αποστάληκε από τον κ. Καραγιώργη μέσω του δικηγόρου του, ζητώντας όπως εκδοθεί απόφαση που να διατάζει τους καταγγελλόμενους να προμηθεύουν το πρατήριο του κ. Καραγιώργη με καύσιμα.

Η Επιτροπή σε συνεδρία της ημερομηνίας 6 Ιουλίου 2012, ομόφωνα αποφάσισε να καλέσει τον κ. Καραγιώργη να διευκρινίσει και/ή να συγκεκριμενοποιήσει μέχρι την Πέμπτη 12 Ιουλίου 2012, την πρώτη προϋπόθεση που προβλέπεται στο άρθρο 28(2) του Νόμου σε σχέση με τη στοιχειοθέτηση ευλόγως ισχυρής εκ πρώτης όψεως υπόθεσης παράβασης των άρθρων 3 και/ή 6 του Νόμου, την ακριβή ποσότητα καυσίμων που με βάση την αίτηση του για λήψη προσωρινών μέτρων αιτήθηκε να παραλαμβάνει, καθώς και να εκφράσει την ετοιμότητα του αναφορικά με το θέμα της καταβολής εγγύησης ως προς τις ζημιές που μπορεί να προκληθούν στην επιχείρηση κατά της οποίας πιθανόν να διαταχθούν προσωρινά μέτρα, εάν και εφόσον αποφασιστούν από την Επιτροπή, ως αυτό προβλέπεται στο άρθρο 28(3) του Νόμου. Ακόμα, η Επιτροπή αποφάσισε να δώσει οδηγίες όπως ο καταγγέλλων, μέχρι την Πέμπτη 12 Ιουλίου 2012, κοινοποιήσει προς τους καταγγελλόμενους την καταγγελία και την αίτηση του για λήψη προσωρινών μέτρων μαζί με τις πιο πάνω διευκρινίσεις σε μη εμπιστευτική μορφή. Επιπρόσθετα, η Επιτροπή ομόφωνα αποφάσισε να παρέχει το δικαίωμα στους καταγγελλόμενους να υποβάλουν τυχόν γραπτές παρατηρήσεις επί της αίτησης για λήψη προσωρινών μέτρων μέχρι την Τρίτη 17 Ιουλίου 2012 και στη συνέχεια να τις κοινοποιήσουν στον καταγγέλλοντα. Τέλος, η Επιτροπή ενεργώντας στη βάση των άρθρων 28 και 45 του Νόμου ομόφωνα αποφάσισε να καλέσει τα εμπλεκόμενα μέρη ενώπιον της στη συνεδρία της

που θα πραγματοποιηθεί την Τετάρτη 18 Ιουλίου 2012, για εξέταση του εν λόγω αιτήματος.

Ο κ. Καραγιώργης στη βάση των ως άνω αποφάσεων της Επιτροπής, απέστειλε μέσω του δικηγόρου του σχετική επιστολή ημερομηνίας 11 Ιουλίου 2012, ενώ με σχετική επιστολή του ημερομηνίας 13 Ιουλίου 2012, εξέφρασε την ετοιμότητα του για καταβολή εγγύησης ως προς τις τυχόν ζημιές που μπορεί να προκληθούν στην επιχείρηση των καταγγελλομένων. Οι θέσεις της καταγγέλλουσας αναφορικά με το αίτημα για λήψη προσωρινών μέτρων παραλήφθηκαν στις 17 Ιουλίου 2012, ενώ αντίγραφο δόθηκε και στο δικηγόρο του κ. Καραγιώργη.

Τα εμπλεκόμενα μέρη παρουσιάστηκαν ενώπιον της Επιτροπής στην ακροαματική διαδικασία που έλαβε χώρα στις 18 Ιουλίου 2012, οπότε και υπέβαλαν τις θέσεις τους ενώπιον της Επιτροπής αναφορικά με το αίτημα για λήψη προσωρινών μέτρων. Εν συνεχεία, η Επιτροπή στη συνεδρία της που πραγματοποιήθηκε στις 30 Ιουλίου 2012 ομόφωνα αποφάσισε να απορρίψει το αίτημα για τη λήψη προσωρινών μέτρων που έχει υποβληθεί από τον κ. Καραγιώργη γιατί έκρινε πως δεν πληρούνται σωρευτικά οι προϋποθέσεις του άρθρου 28 του Νόμου και ειδικότερα η προϋπόθεση του επείγοντος της έκδοσης προσωρινών μέτρων.

Η Επιτροπή σε συνεδρία της που πραγματοποιήθηκε στις 3 Σεπτεμβρίου 2012 εξέτασε την υπό αναφορά καταγγελία υπό το φως των επιστολών των δικηγόρων των εμπλεκόμενων μερών με ημερομηνίες 24/08/2012 και 28/08/2012 στις οποίες περιέλαβαν τα εμπιστευτικά σημεία της απόφασης. Η Επιτροπή ομόφωνα αποφάσισε να δώσει οδηγίες στην Υπηρεσία όπως αποκρύψουν και χειριστούν ως εμπιστευτικά τα σημεία που αναφέρθηκαν στην επιστολή του κ. Ιωαννίδη με ημερομηνία 24/08/2012 και παράλληλα όπως αποσταλεί προς δημοσίευση το εμπιστευτικό κείμενο στο τυπογραφείο. Η εν λόγω απόφαση δημοσιεύθηκε στην επίσημη εφημερίδα της Δημοκρατίας στις 7 Σεπτεμβρίου 2012.

Η Υπηρεσία στις 31 Οκτωβρίου 2012, 14 Δεκεμβρίου 2012 και 11 Ιανουαρίου 2013 απέστειλε ερωτηματολόγια προς τα εμπλεκόμενα μέρη, ζητώντας διευκρινίσεις σε σχέση με τα στοιχεία που είχαν αποστείλει για σκοπούς προκαταρκτικής έρευνας της υπόθεσης. Τα μέρη απάντησαν με σχετικές επιστολές στις 20 Νοεμβρίου 2012, 30 Νοεμβρίου 2012, 19 Δεκεμβρίου 2012 και 16 Ιανουαρίου 2013.

Η Υπηρεσία, ενεργώντας σύμφωνα με τις οδηγίες της Επιτροπής για διεξαγωγή έρευνας, κατέθεσε προς αυτή σημείωμα ημερομηνίας 21 Φεβρουαρίου 2013 με την εισήγηση της.

Η Επιτροπή στη συνεδρία της ημερομηνίας 22 Φεβρουαρίου 2013, αφού εξέτασε το περιεχόμενο του φακέλου σε συνάρτηση με το σημείωμα της Υπηρεσίας, κατέληξε στο προκαταρκτικό συμπέρασμα ότι στη βάση των ενώπιον της στοιχείων δεν στοιχειοθετούνται πιθανολογούμενες παραβάσεις των άρθρων 6(1) και 6(2) του Νόμου. Η Επιτροπή αποφάσισε να κοινοποιήσει στον καταγγέλλοντα το προκαταρκτικό της συμπέρασμα, καλώντας τον παράλληλα εντός είκοσι μίας ημερών να θέσει εγγράφως τις τυχόν απόψεις και θέσεις του επί τούτου. Το προκαταρκτικό συμπέρασμα της Επιτροπής κοινοποιήθηκε στον καταγγέλλοντα στις 20 Μαρτίου 2013 με σχετική επιστολή.

Οι θέσεις του καταγγέλλοντα επί των προκαταρκτικών συμπερασμάτων της Επιτροπής αποστάληκαν στις 9 Απριλίου 2013.

Κατά τη συνεδρία της ημερομηνίας 12 Απριλίου 2013, η Επιτροπή εξέτασε τις θέσεις του καταγγέλλοντα επί των προκαταρκτικών της συμπερασμάτων, και για τις οποίες γίνεται εκτενέστερος λόγος στο καταληκτικό της παρούσας απόφασής της.

III. Εμπλεκόμενα Μέρη

Ο κ. Καραγιώργης διαχειρίζεται το πρατήριο υγρών καυσίμων επί της Λεωφόρου Ευαγόρα Παλληκαρίδη 6 στην Πάφο (εφεξής το «πρατήριο»), το οποίο αποτελεί τουρκοκυπριακή περιουσία. Ο κ. Καραγιώργης λειτουργεί το πρατήριο στη βάση σχετικής άδειας χρήσεως με βάση το νόμο περί Τουρκοκυπριακών Περιουσιών¹ και σχετική άδεια λειτουργίας που εκδίδεται από το Δήμο Πάφου. Βάσει συμφωνιών ημερομηνίας 1/4/1998 και 31/12/1999 που είχε συνάψει με την εταιρεία Petrolina (Holding) Public Ltd, ο κ. Καραγιώργης προμηθευόταν πετρελαιοειδή από αυτή για τη λειτουργία του πρατηρίου.

Σε ό,τι αφορά τα πρόσωπα εναντίον των οποίων στρέφεται η καταγγελία, η Επιτροπή, λαμβάνοντας υπόψη ότι η συμφωνία για προμήθεια του πρατηρίου συνάφθηκε μεταξύ των κ. Καραγιώργη και Petrolina (Holdings) Public Ltd και ότι οι εργασίες του Ομίλου εταιρειών Λευκαρίτη που αφορούν την προμήθεια πρατηρίων

¹ Περί Τουρκοκυπριακών Περιουσιών (Διαχείριση και Άλλα θέματα) (Προσωρινές Διατάξεις) του 1991.

έχουν μεταφερθεί στην Petrolina (Holdings) Public Ltd², κατέληξε ότι η υποχρέωση για προμήθεια του πρατηρίου του κ. Καραγιώργη με πετρελαιοειδή και είδη καταστήματος πρατηρίου αφορά αποκλειστικά την Petrolina (Holdings) Public Ltd (στο εξής η «καταγγελλόμενη» / «Petrolina»). Η Επιτροπή επισημαίνει ότι τα στοιχεία που αποστάληκαν και από τα δύο εμπλεκόμενα μέρη αφορούν τη συμφωνία μεταξύ κ. Καραγιώργη και Petrolina και τη συμπεριφορά της τελευταίας, χωρίς να έχουν αποσταλεί οποιαδήποτε στοιχεία που να δεικνύουν τη συμμετοχή του Ομίλου εταιρειών Λευκαρίτη στη μεταξύ των μερών διένεξη.

Η Επιτροπή σημειώνει ότι η εταιρεία Petrolina (Holdings) Public Ltd ιδρύθηκε στις 30 Δεκεμβρίου 1961, είναι μέλος του Ομίλου Εταιρειών Λευκαρίτη και ασχολείται με την εισαγωγή, διάθεση και εμπορία υγρών καυσίμων και μηχανέλαιων στην Κύπρο, κυρίως μέσω πρατηρίων καυσίμων.

IV. Ισχυριζόμενες παραβάσεις

Η Επιτροπή στο παρόν σημείο επισημαίνει ότι ο κ. Καραγιώργης, με επιστολή ημερομηνίας παραλαβής 3 Δεκεμβρίου 2012, ανέφερε ότι: *«η βάση της καταγγελίας αφορά στην παράβαση των προνοιών του άρθρου 6(1)(γ) και/ή 6(1)(δ) και ασφαλώς του άρθρου 6(2)»*.

Σε ό,τι αφορά τη στοιχειοθέτηση των άρθρων 6(1)(γ) και 6(1)(δ) του Νόμου, ο κ. Καραγιώργης ανέφερε τα ακόλουθα: *«ενώ η καταγγελλόμενη εταιρεία έχει εναλλακτικές λύσεις και κανάλια διοχέτευσης των προϊόντων της μέσω άλλων πρατηρίων στην πόλη και επαρχία Πάφου αλλά και ανά το παγκύπριο, τέτοια εναλλακτική λύση δεν έχει ο καταγγέλλων, ο οποίος είναι υποχρεωμένος συμβατικώς και πρακτικώς, να προμηθεύεται μόνον από την καταγγελλόμενη, η οποία σε περίπτωση άρνησης προμήθειας θέτει εκ ποδών αυτήν ταύτην την επιχείρηση του καταγγέλλοντος.»*

Σε ό,τι αφορά το άρθρο 6(2) του Νόμου, ο καταγγέλλων σε σχετική απάντησή του σε ερώτημα της Υπηρεσίας ανέφερε τα ακόλουθα: *«Απαιτούσε ομοίως η καταγγελλόμενη εταιρεία και εξαρτούσε τη συνέχιση προμήθειας πετρελαιοειδών στο πρατήριο του καταγγέλλοντος μέσω φθαρμένων και ακατάλληλων ντεποζιτών, παρά*

² Ως διαφαίνεται από τις οικονομικές καταστάσεις της εν λόγω εταιρείας για το έτος 2011, στις 31 Δεκεμβρίου 1999, βάσει σχετικών συμφωνιών, εξαγόρασε από τις άλλες εταιρείες του Ομίλου Εταιρειών Λευκαρίτη που δραστηριοποιούνται στον τομέα των πετρελαιοειδών, υγραερίου και λιπαντικών, τις λειτουργικές δραστηριότητες που αφορούν την εισαγωγή και εμπορία πετρελαιοειδών και τα αποθέματά τους σε πετρελαιοειδή, υγραέριο και λιπαντικά.

το γεγονός ότι προκαλείτο διαρροή σε αυτή επί ζημία του καταγγέλλοντος. Επέβαλλε δηλαδή όρους κατά το δοκούν έναντι του καταγγέλλοντος εφ' όλων των κριτηρίων που αναφέρετε στην επιστολή σας υπό στοιχεία 4(γ)(i)(iv) περιλαμβανομένων.»

Επισημαίνεται ότι τα στοιχεία 4(γ)(i) και 4(γ)(iv) της επιστολής της Υπηρεσίας ημερομηνίας 31 Οκτωβρίου 2012 αφορούν στην επιβολή αυθαίρετων όρων συναλλαγών (σημείο 4(γ)(i) της σχετικής επιστολής) και στην αιφνίδια και αδικαιολόγητη διακοπή των μακροχρόνιων εμπορικών σχέσεων (σημείο 4(γ)(iv) της σχετικής επιστολής).

V. Περιστατικά υπόθεσης

Ο κ. Καραγιώργης υπέγραψε συμφωνία με την εταιρεία Lina Ltd ημερομηνίας 1 Απριλίου 1998, διάρκειας ενός έτους και με πρόνοια αυτόματης ανανέωσης. Αντικείμενο της εν λόγω σύμβασης ήταν η παραχώρηση καυσίμων στον καταγγέλλοντα σε πρατήριο που βρίσκεται στην Πάφο και στο οποίο η Lina τοποθέτησε δικό της εξοπλισμό (αντλίες, χρηματοδέκτες, Η/Υ πρατηρίου, επιγραφές, κλπ), με σκοπό ο καταγγέλλων να πωλεί, χειρίζεται, διαπραγματεύεται, διανέμει και γενικά εμπορεύεται προϊόντα που θα του προμήθευε η εταιρεία Lina Ltd. Επισημαίνεται ότι με τη συμφωνία, η Lina Ltd ανέλαβε τη συντήρηση και επιδιόρθωση όλων των περιουσιακών στοιχείων του πρατηρίου με δικό της κόστος.

Στις 31 Δεκεμβρίου 1999, λόγω της μετονομασίας της Lina Ltd σε Petrolina (Holdings) Ltd, αλλά και της εισαγωγής της στο ΧΑΚ, υπογράφηκε νέα συμφωνία για την παραχώρηση άδειας χρήσης του πρατηρίου μεταξύ της Petrolina (Holdings) Ltd και του καταγγέλλοντα. Αντικείμενο της εν λόγω συμφωνίας ήταν η παραχώρηση τόσο της άδειας χρήσης του πρατηρίου όσο και των εγκαταστάσεων, ήτοι το περίπτερο πώλησης, αποθέματα εμπορευμάτων, τον τεχνικό/μηχανικό εξοπλισμό (αντλίες, υπόγεια ντεπόζιτα, μηχανήματα, εξαρτήματα, κλπ.), με σκοπό όπως ο πρατηριούχος πωλεί, χειρίζεται, διαπραγματεύεται, διανέμει και γενικά εμπορεύεται τα προϊόντα τα οποία θα του προμηθεύει η εταιρεία.

Η διάρκεια της συμφωνίας, σύμφωνα με τον όρο 5 αυτής, ήταν από 31/12/1999-μέχρι 30/12/2000 με αυτόματη ανανέωση κάθε ένα (1) έτος, εκτός αν οποιοδήποτε από τα δύο μέρη ειδοποιούσε γραπτώς το άλλο ότι δεν επιθυμεί την ανανέωση ένα μήνα προηγουμένως.

Στη βάση της μεταξύ των μερών συμφωνίας, ο κ. Καραγιώργης ανέλαβε να πληρώνει στον Κηδεμόνα Τουρκοκυπριακών περιουσιών το ενοίκιο του χώρου του σταθμού και σε αντάλλαγμα η εταιρεία κατέβαλλε στον κ. Καραγιώργη Λ.Κ.[...] *, μηνιαία.

Ο κ. Καραγιώργης και η Petrolina υπέγραψαν σχετική συμφωνία ημερομηνίας 26 Οκτωβρίου 2009, σύμφωνα με την οποία οι οποιεσδήποτε παραγγελίες θα πραγματοποιούνταν αφού προπληρώνονταν με κατάθεση μετρητών στην τράπεζα και θα καταβάλλετο μηνιαίως το ποσό των Ευρώ [...], που θα αποκόπτετο από το έμβασμα/πληρωμή των πιστωτικών σημειώσεων, προς εξόφληση παλαιού υπολοίπου. Στις 17 Σεπτεμβρίου 2010, υπήρξε τροποποίηση των συμφωνηθέντων και πλέον η πληρωμή φορτίου θα γινόταν με μεταχρονολογημένες επιταγές για το επόμενο φορτίο.

Αναφορικά με το ιστορικό της μεταξύ των μερών διαφοράς, η Επιτροπή επισημαίνει ότι η Petrolina προμήθευε με καύσιμα τον κ. Καραγιώργη για δέκα τρία (13) συναπτά έτη. Η συνεργασία τους διήρκησε απρόσκοπτα από το 1998 μέχρι και το 2009, χωρίς κανένα ιδιαίτερο πρόβλημα.

Σύμφωνα με την καταγγελλόμενη, κατά ή περί τις αρχές τους 2009, ο καταγγέλλων άρχισε να παρουσιάζει καθυστερήσεις στις πληρωμές του. Η Επιτροπή κρίνει ότι αυτό επιβεβαιώνεται και από τη συμφωνία που υπογράφηκε στις 26 Οκτωβρίου 2009, η οποία αναφέρεται σε μηνιαία καταβολή ποσού προς εξόφληση του παλαιού υπολοίπου.

Από τα στοιχεία του διοικητικού φακέλου διαφαίνεται ότι, στη βάση του νέου συμφωνητικού ημερομηνίας 26 Οκτωβρίου 2009, ο καταγγέλλων κατέβαλλε το ποσό των €[...] μηνιαίως μέχρι τις 16 Ιουνίου 2011. Προπλήρωνε επίσης τις παραγγελίες του ως είχε συμφωνηθεί από 26/10/2009 μέχρι 12/1/2010, ενώ από 13/1/2010 μέχρι 22/2/2010 παρέδιδε επιταγές ίδιας ημερομηνίας και έπειτα μεταχρονολογημένες στην καταγγελλόμενη. Στη συμφωνία ημερομηνίας 26/10/2009 υπάρχει σχετική σημείωση με ημερομηνία 17/9/2010, όπου αναφέρεται ότι: « *Πληρωμή φορτίου με επιταγές μ/χ για επόμενα φορτία*»

* Οι αριθμοί και/ή τα στοιχεία που παραλείπονται και δεν εμφανίζονται τόσο σε αυτό το σημείο, όσο και στη συνέχεια καλύπτονται από επιχειρηματικό/επαγγελματικό απόρρητο. Ενδεικτικό της παράλειψης είναι το σύμβολο [...].

Σύμφωνα με ισχυρισμούς της καταγγελλομένης, κατά ή περί το Νοέμβριο 2010 ο καταγγέλλων ενημέρωσε τηλεφωνικά το τεχνικό τμήμα της καταγγελλομένης ότι συγκεκριμένη δεξαμενή αμόλυβδης βενζίνης 95 Οκτανίων παρουσίαζε πρόβλημα και εισηγήθηκε όπως άλλη δεξαμενή, η οποία μέχρι τότε χρησιμοποιείτο για αμόλυβδη βενζίνη 98 οκτανίων, μετατραπεί σε δεξαμενή για αμόλυβδη βενζίνη 95 οκτανίων η οποία έχει μεγαλύτερες πωλήσεις ώστε να εξυπηρετεί τους πελάτες του. Οι τεχνικοί της καταγγελλομένης, σύμφωνα με τους ισχυρισμούς της τελευταίας, διενήργησαν αμέσως έλεγχο και αφού επιβεβαίωσαν οπτικά το πρόβλημα έθεσαν τη δεξαμενή εκτός λειτουργίας και συμφώνησαν ως η εισήγηση του καταγγέλλοντος ανωτέρω.

Την 1ην Νοεμβρίου 2010, ο καταγγέλλων απέστειλε στην καταγγελλόμενη επιστολή μέσω των δικηγόρων του με την οποία την πληροφορούσε ότι τερματίζει την μεταξύ τους συνεργασία και την καλεί να αφαιρέσει από το πρατήριο τον εξοπλισμό της μέχρι τις 5 Νοεμβρίου 2010.

Ο καταγγέλλων αποτάθηκε στην εταιρεία Star Oil ώστε να προμηθευτεί καύσιμα. Σύμφωνα με την καταγγελλόμενη, ο κ. Καραγιώργης προμηθεύτηκε με καύσιμα από την εταιρεία Star Oil κατά ή περί τις αρχές Νοεμβρίου 2010 και γι' αυτό το λόγο, η καταγγελλόμενη, προχώρησε με νομικές διαδικασίες εξασφαλίζοντας προσωρινό διάταγμα από το Επαρχιακό Δικαστήριο Πάφου στις 4 Νοεμβρίου 2010, το οποίο οριστικοποιήθηκε από το Δικαστήριο στις 24 Μαρτίου 2011. Ουσιαστικά, στις 24 Μαρτίου 2011, εκδόθηκε ενδιάμεση απόφαση του Επαρχιακού Δικαστηρίου Πάφου σύμφωνα με την οποία τα διατάγματα ημερομηνίας 4 Νοεμβρίου 2010 καθίσταντο απόλυτα και παρέμεναν σε ισχύ μέχρι την εκδίκαση της αγωγής. Αντίθετα με τις θέσεις της καταγγελλόμενης, ο καταγγέλλων ισχυρίστηκε ότι στράφηκε στην Star Oil μερικές μέρες πριν από την έκδοση της ενδιάμεσης απόφασης του Επαρχιακού Δικαστηρίου Πάφου ημερομηνίας 24/3/2011.

Επισημαίνεται ότι στα πλαίσια του προσωρινού διατάγματος του Επαρχιακού Δικαστηρίου Πάφου ημερομηνίας 4 Νοεμβρίου 2010, ο κ. Καραγιώργης εμποδίζετο να προμηθεύεται και να εφοδιάζει το πρατήριο πετρελαιοειδών Petrolina από οποιαδήποτε άλλη εταιρεία πλην της Petrolina, νοουμένου ότι η Petrolina θα εξακολουθούσε να προμηθεύει τον κ. Καραγιώργη με πετρελαιοειδή, εφόσον ο ίδιος συμμορφωνόταν με τον όρο 3(β) της συμφωνίας ημερομηνίας 31/12/1999, ήτοι καταβολή τοις μετρητοίς της αξίας έκαστου φορτίου που παραλάμβανε.

Μετά την έκδοση του προσωρινού διατάγματος του Επαρχιακού Δικαστηρίου Πάφου ημερομηνίας 4 Νοεμβρίου 2010 και μέχρι την έκδοση της ενδιάμεσης απόφασης ημερομηνίας 24 Μαρτίου 2011, ο καταγγέλλων προμηθεύετο καύσιμα από την καταγγελλόμενη.

Η Επιτροπή, σύμφωνα με τα ενώπιόν της στοιχεία, σημειώνει ότι το πρόβλημα με τις υπόλοιπες δεξαμενές του πρατηρίου παρουσιάστηκε στις αρχές Απριλίου 2011. Σύμφωνα με την καταγγελλόμενη, όταν ο καταγγέλλων το ανέφερε στο τεχνικό τμήμα της καταγγελλόμενης, τεχνικοί της τελευταίας πραγματοποίησαν σχετικούς ελέγχους στις 6, 7, και 8 Απριλίου 2011 χωρίς όμως να εντοπίσουν οτιδήποτε.

Από τις 5/1/2011 έως και τις 30/5/2011 ο κ. Καραγιώργης συνέχιζε την υποβολή παραγγελιών προς την Petrolina, όπως προκύπτει από σχετική κατάσταση που αποστάληκε από την Petrolina.

Σύμφωνα με την καταγγελλόμενη, στις αρχές Μαΐου 2011, ο κ. Καραγιώργης απέστειλε στο τεχνικό τμήμα αυτής σημείωμα με τη δική του εκδοχή αγορών και πωλήσεων αμόλυβδης βενζίνης 95 Οκτανίων, επικαλούμενος έλλειμμα [...] λίτρων για τον Απρίλιο του 2011, και προχώρησε ταυτόχρονα σε ακύρωση πληρωμής τριών μεταχρονολογημένων επιταγών συνολικής αξίας €[...] που είχε εκδώσει προς την καταγγελλόμενη για καύσιμα που είχαν παραδοθεί σε αυτόν.

Στις 31 Μαΐου 2011, ο καταγγέλλων ανέθεσε σε ιδιωτική εταιρεία τον έλεγχο των δεξαμενών και διασωληνώσεων του πρατηρίου του. Κατά τον έλεγχο διαπιστώθηκε ότι μια δεξαμενή ήταν εκτός χρήσης (την εν λόγω δεξαμενή είχαν απομονώσει οι τεχνικοί της καταγγελλόμενης σύμφωνα με τους ισχυρισμούς της ίδιας) και ότι υπήρχε πρόβλημα σε μια διασωλήνωση της αμόλυβδης βενζίνης 95 οκτανίων.

Στις 9 Ιουνίου 2011, πραγματοποιήθηκε συνάντηση στα γραφεία της καταγγελλόμενης με πρωτοβουλία των δικηγόρων των εμπλεκόμενων μερών, όπου και συζητήθηκε το οφειλόμενο ποσό, καθώς και το πρόβλημα της διαρροής. Σύμφωνα με τον κ. Καραγιώργη, η Petrolina είχε αναφέρει σε αυτόν ότι δεν θα είχε κανένα πρόβλημα να τον αποδεσμεύσει, νοουμένου ότι θα εξοφλούσε το υπόλοιπο που της όφειλε. Σύμφωνα με την Petrolina, ο κ. Καραγιώργης επιφυλάχθηκε να επανέλθει χωρίς όμως να το πράξει.

Επιπλέον, επισημαίνεται η ύπαρξη δύο διαφορετικών εκθέσεων/σημειωμάτων τεχνικών τα οποία έχουν διαφορετικά αποτελέσματα. Η μία μελέτη έγινε από τεχνικό του κ. Καραγιώργη με ημερομηνία 6 Ιουνίου 2011, η οποία και αποστάληκε στην Petrolina με σχετική επιστολή ημερομηνίας 7 Ιουνίου 2011 και η οποία αναφερόταν σε πρόβλημα σε σωλήνωση ('Pipeline'). Το άλλο σημείωμα ημερομηνίας 10 Ιουλίου 2012 έγινε από τεχνικό των Lefkaritis Industries Ltd και δεν αναφερόταν ότι υπήρξε οποιαδήποτε ένδειξη απώλειας.

Στις 5/3/2012 και 27/3/2012, ο καταγγέλλων μέσω του δικηγόρου του, ζήτησε από την Petrolina να τον προμηθεύσει με καύσιμα αλλά η τελευταία με επιστολές ημερομηνίας 8/3/2012 και 24/4/2012 αρνήθηκε με τη δικαιολογία ότι δεν είχαν εξοφληθεί τα οφειλόμενα ποσά. Δήλωσε ωστόσο πρόθυμη να συνεργαστεί μαζί του αν και εφόσον εκείνος κατέβαλλε τις ληξιπρόθεσμες προς αυτήν οφειλές του.

Η Petrolina, κατ' επίκληση του όρου 3(β) της συμφωνίας, σταμάτησε να προμηθεύει τον κ. Καραγιώργη με καύσιμα. Ο όρος 3(β) αναφέρει ότι ο πρατηριούχος υποχρεούται και αναλαμβάνει όπως *«καταβάλλει τοις μετρητοίς την αξία κάθε εμπορεύματος και/ ή φορτίου που θα παραλαμβάνει. Οποιαδήποτε παραχώρηση πίστωσης από την εταιρεία μπορεί να τερματιστεί οποτεδήποτε και θα απαιτείται πλήρη εξόφληση σε οποιοδήποτε οφειλόμενο ποσό.»*. Σύμφωνα με τον Διευθυντή Λιανικών Πωλήσεων της Petrolina, το οφειλόμενο υπόλοιπο του κ. Καραγιώργη προς της Petrolina στις 16/7/2012 ανερχόταν στο ποσό των Ευρώ [...].

Σημειώνεται ότι, σύμφωνα με σχετική κατάσταση λογαριασμού που αποστάληκε από την Petrolina, καθώς και σύμφωνα με επιστολή της ημερομηνίας 22 Ιανουαρίου 2013, ο χρεωστικός λογαριασμός του κ. Καραγιώργη πιστώνεται με το ποσό του ενοικίου, ως η μεταξύ των μερών συμφωνία.

VI. Αξιολόγηση της συμπεριφοράς της καταγγελλόμενης εταιρείας

(α) Έννομο Συμφέρον

Ο Νόμος απαιτεί την ύπαρξη έννομου συμφέροντος για τη νομιμοποίηση προσώπου να προβεί σε καταγγελία, δυνάμει του άρθρου 35, το οποίο προνοεί ότι:

« 35.(1)Σε καταγγελία παραβάσεων των διατάξεων του άρθρου 4 ή του άρθρου 6 του παρόντος Νόμου δικαιούται κάθε φυσικό ή νομικό πρόσωπο που έχει έννομο προς τούτου συμφέρον.

(2) Έννομο συμφέρον έχει αυτός που δικαιούται να αποδείξει ότι υπέστη ή ότι υπάρχει σοβαρός ή πιθανός κίνδυνος να υποστεί αισθητή οικονομική βλάβη ή να τεθεί σε μειονεκτική στον ανταγωνισμό θέση, σαν άμεσο αποτέλεσμα της παράβασης.»

Η Επιτροπή αξιολογώντας τα στοιχεία του φακέλου, καταλήγει ότι στην προκειμένη περίπτωση, ο κ. Καραγιώργης έχει έννομο συμφέρον να καταγγείλει την Petrolina, εφόσον η λειτουργία του πρατηρίου αποτελεί την αποκλειστική επιχείρησή του και η μη προμήθεια καυσίμων από την καταγγελλόμενη καθιστά τη λειτουργία της επιχείρησής αυτής αδύνατη.

(β) Πιθανολογούμενη παράβαση του Άρθρου 6(1) του Νόμου

Υπό το πρίσμα των ισχυρισμών της καταγγέλλουσας εταιρείας για καταχρηστική εκμετάλλευση δεσπόζουσας θέσης, η Επιτροπή εστιάζει την προσοχή της στις πρόνοιες του άρθρου 6(1) του Νόμου, το οποίο ορίζει ότι:

«6.-(1) Απαγορεύεται η καταχρηστική εκμετάλλευση δεσπόζουσας θέσης μιας ή περισσότερων επιχειρήσεων, που κατέχει ή κατέχουν δεσπόζουσα θέση στο σύνολο ή μέρος της εγχώριας αγοράς ενός προϊόντος, ιδιαίτερα εάν η πράξη αυτή έχει ως αποτέλεσμα ή ενδεχόμενο αποτέλεσμα-

(α) τον άμεσο ή έμμεσο καθορισμό αθέμιτων τιμών αγοράς ή πώλησης ή άλλων μη θεμιτών υπό τις περιστάσεις όρων συναλλαγής

(β) τον περιορισμό της παραγωγής ή της διάθεσης ή της τεχνολογικής ανάπτυξης, προς ζημιά των καταναλωτών

(γ) την εφαρμογή ανόμοιων όρων για ισοδύναμες συναλλαγές, με συνέπεια ορισμένες επιχειρήσεις να τίθενται σε μειονεκτική στον ανταγωνισμό θέση

(δ) την εξάρτηση της σύναψης συμφωνιών από την αποδοχή εκ μέρους των αντισυμβαλλόμενων πρόσθετων υποχρεώσεων, οι οποίες, εκ της φύσεώς τους ή σύμφωνα με τις εμπορικές συνήθειες, δεν έχουν σχέση με το αντικείμενο των συμφωνιών αυτών.»

Η Επιτροπή εν πρώτοις σημειώνει ότι, σε ό,τι αφορά τη στοιχειοθέτηση των κατ' ισχυρισμό παραβάσεων των άρθρων 6(1)(γ) και 6(1)(δ) του Νόμου, ο κ. Καραγιώργης ανέφερε τα ακόλουθα: «ενώ η καταγγελλόμενη εταιρεία έχει εναλλακτικές λύσεις και κανάλια διοχέτευσης των προϊόντων της μέσω άλλων

πρατηρίων στην πόλη και επαρχία Πάφου αλλά και ανά το παγκύπριο, τέτοια εναλλακτική λύση δεν έχει ο καταγγέλλων, ο οποίος είναι υποχρεωμένος συμβατικώς και πρακτικώς, να προμηθεύεται μόνον από την καταγγελλόμενη, η οποία σε περίπτωση άρνησης προμήθειας θέτει εκ ποδών αυτήν ταύτη την επιχείρηση του καταγγέλλοντος.»

Συστατικό στοιχείο παράβασης του άρθρου 6(1) του Νόμου είναι η ύπαρξη δεσπόζουσας θέσης της καταγγελλόμενης επιχείρησης.

Έννοια «επιχείρησης»

Σύμφωνα με τον ορισμό της έννοιας «επιχείρηση» στο άρθρο 2 του Νόμου και βάσει της νομολογίας του Δικαστηρίου των Ευρωπαϊκής Ένωσης (εφεξής το «ΔΕΕ»), η έννοια επιχείρηση, στο πλαίσιο του ανταγωνισμού συμπεριλαμβάνει «κάθε οντότητα που ασκεί οικονομικής ή εμπορικής φύσεως δραστηριότητες», ανεξάρτητα από τη νομική της υπόσταση και τον τρόπο με τον οποίο χρηματοδοτείται³. Επιπλέον, το ΔΕΕ έχει αποφανθεί ότι ο όρος «οικονομικής φύσεως δραστηριότητα» εφαρμόζεται σε οποιαδήποτε δραστηριότητα που έχει σχέση με την προσφορά αγαθών και/ή υπηρεσιών σε συγκεκριμένη αγορά, ανεξάρτητα από το νομικό καθεστώς που τη διέπει και τον τρόπο της χρηματοδότησης της, και η οικονομική δραστηριότητα συνίσταται σε κάθε δραστηριότητα προσφοράς αγαθών ή υπηρεσιών σε δεδομένη αγορά⁴.

Παρενθετικά, η Επιτροπή επαναλαμβάνει ότι ο καταγγέλλων υπέβαλε την καταγγελία εναντίον των Petrolina (Holdings) Public Ltd και Petrolina και/ή Όμιλος Εταιρειών Λευκαρίτη και Petrolina. Σύμφωνα με τον κ. Καραγιώργη, οι τρεις ονομασίες και/ή ενότητες πρέπει να εκληφθούν ως μια καθότι συνδιαλλάσσονται μαζί του ενίοτε με διαφορετική επωνυμία.

Εντούτοις, η Επιτροπή επισημαίνει ότι η συμφωνία που διέπει τις σχέσεις μεταξύ των μερών αφορά αποκλειστικά τον κ. Καραγιώργη και την Petrolina (Holdings) Public Ltd, ως έχει μετονομαστεί η Lina Ltd. Επίσης, οι δραστηριότητες του Ομίλου Λευκαρίτη σε ό,τι αφορά τις υπό εξέταση δραστηριότητες και συμπεριφορές, ήτοι

³ Υπόθεση C-41/90, *Hofner & Elser v. Macrotron*, [1991] ECR I-1979; Υπόθεση 170/83, *Hydrotherm v. Compact*, [1984] ECR 2999.

⁴ *Ibid.*

εισαγωγή, διάθεση και εμπορία υγρών καυσίμων και μηχανέλαιων σε όλη την Κύπρο, κυρίως μέσω πρατηρίων καυσίμων, έχουν μεταφερθεί στην Petrolina (Holdings) Public Ltd, ως δεικνύουν και οι οικονομικές καταστάσεις του 2011 της Petrolina (Holdings) Public Ltd. Ως εκ τούτου, η Επιτροπή καταλήγει ότι η υποχρέωση προμήθειας του πρατηρίου του κ. Καραγιώργη με καύσιμα βάσει συμφωνίας αφορά αποκλειστικά την εν λόγω εταιρεία.

Στη βάση των πιο πάνω, η Επιτροπή καταλήγει στο συμπέρασμα ότι η οποιαδήποτε καταγγελλόμενη συμπεριφορά θα πρέπει να εξεταστεί μόνο σε ό,τι αφορά την Petrolina (Holdings) Public Ltd, εφόσον είναι η επιχείρηση που ασκεί εμπορικής και οικονομικής φύσεως δραστηριότητες στην αγορά που δραστηριοποιείται ο κ. Καραγιώργης και είναι με αυτήν που υπάρχει η σχετική συμβατική εμπορική σχέση.

Αναφορικά με την εφαρμογή του άρθρου 6(1) του Νόμου, και ως έχει αναφερθεί στην υπόθεση Continental Can⁵, δεσπόζουσα θέση επιχείρησης υπάρχει μόνο σε σχέση με συγκεκριμένη αγορά και όχι αφηρημένα. Ως εκ τούτου, για να εξακριβωθεί τούτο, η Επιτροπή προχωρεί πιο κάτω στον ορισμό της σχετικής αγοράς.

Σχετική αγορά προϊόντος/υπηρεσίας

Αναφορικά με την εφαρμογή του άρθρου 6(1) του Νόμου, και ως έχει αναφερθεί στην υπόθεση Continental Can⁶, δεσπόζουσα θέση επιχείρησης υπάρχει μόνο σε σχέση με συγκεκριμένη αγορά και όχι αφηρημένα. Ως εκ τούτου, για να εξακριβωθεί τούτο, η Επιτροπή προχωρεί πιο κάτω στον ορισμό της σχετικής αγοράς.

Η παρούσα υπόθεση αφορά τη χονδρική προμήθεια πετρελαιοειδών για διανομή τους μέσω πρατηρίων καυσίμων. Στην παρούσα υπόθεση η καταγγελλόμενη, σύμφωνα με τη μεταξύ των μερών συμφωνία ημερομηνίας 31 Δεκεμβρίου 1999, προμήθευε το πρατήριο του κ. Καραγιώργη με τα ακόλουθα πετρελαιοειδή: (α) βενζίνη σουπερ, (β) βενζίνη αμόλυβδη, (γ) βενζίνη συνήθη, (δ) πετρέλαιο ακάθαρμο, και (ε) πετρέλαιο καθαρό.

Οι βενζίνες χρησιμοποιούνται κυρίως για την κίνηση βενζινοκίνητων οχημάτων και χαρακτηρίζονται από την αντικροτική τους ικανότητα και την περιεκτικότητά τους σε μόλυβδο που περιέχεται στα αντικροτικά πρόσθετα. Διακρίνονται σε αμόλυβδη

⁵ Υπόθεση C- 6/72 Europemballage Corporation and Continental Can Company Inc. v Επιτροπής, Απόφαση Δικαστηρίου ημ. 21.2.1973 ECR 1973 σελ. 00215.

⁶ Υπόθεση C- 6/72 Europemballage Corporation and Continental Can Company Inc. v Επιτροπής, Απόφαση Δικαστηρίου ημ. 21.2.1973 ECR 1973 σελ. 00215.

βενζίνη 95 οκτανίων (βενζίνη απλή αμόλυβδη) και αμόλυβδη βενζίνη 98 οκτανίων (βενζίνη σούπερ αμόλυβδη), η οποία μπορεί να διαχωριστεί από την απλή αμόλυβδη βάσει των ιδιαίτερων ποιοτικών χαρακτηριστικών της και της τιμής πώλησής της. Το πετρέλαιο κίνησης LS χρησιμοποιείται σε πετρελαιοκίνητες (φορτηγά, λεωφορεία, ταξί, αυτοκίνητα).

Η Επιτροπή κρίνει ότι, χωρίς τα βασικά προϊόντα για τη λειτουργία ενός πρατηρίου, ήτοι Αμόλυβδη Βενζίνη 95 ΟΚΤ, Αμόλυβδη Βενζίνη 98 ΟΚΤ και Πετρέλαιο Κίνησης, τα πρατήρια τα ίδια θα ήταν αδύνατο να λειτουργούν εφόσον κύρια δραστηριότητα αυτών είναι ο ανεφοδιασμός βενζινοκίνητων και/ ή πετρελαιοκίνητων οχημάτων.

Επίσης, η Επιτροπή επισημαίνει ότι οι εταιρείες πετρελαιοειδών μπορούν να προμηθεύσουν τα προϊόντα τους για ανεφοδιασμό μηχανοκίνητων οχημάτων των τελικών καταναλωτών μόνο μέσω των πρατηρίων πώλησης καυσίμων με τα οποία συνάπτουν σχετικές συμφωνίες προς το σκοπό αυτό.

Συνεπώς, με βάση τα πιο πάνω, η Επιτροπή καταλήγει στο συμπέρασμα ότι η σχετική αγορά προϊόντος/ υπηρεσιών στην υπό εξέταση υπόθεση ορίζεται ως η χονδρική προμήθεια πετρελαιοειδών για διανομή τους μέσω πρατηρίων καυσίμων.

Αναφορικά με τον ορισμό της σχετικής αγοράς σε σχέση με τη γεωγραφική διάσταση αυτής, η Επιτροπή σημειώνει τη μεθοδολογία που ακολούθησε η Υπηρεσία για τον ορισμό αυτής, ήτοι την εξέταση μιας ομάδας πρατηρίων τα οποία αντιμετωπίζουν ομοιογενείς συνθήκες προσφοράς και ζήτησης με το πρατήριο του κ. Καραγιώργη, το οποίο βρίσκεται στην οδό Ευαγόρα Παλληκαρίδη, κεντρική οδό του Δήμου Πάφου. Η Επιτροπή κρίνει ότι τα πρατήρια τα οποία βρίσκονται σε κοντινή απόσταση⁷ με το υπό εξέταση πρατήριο αποτελούν επιπλέον επιλογές για τους καταναλωτές/οδηγούς, ενώ τα πρατήρια τα οποία βρίσκονται σε πιο μακρινή απόσταση⁸ δεν αποτελούν την ίδια αποτελεσματική εναλλακτική επιλογή για τους περισσότερους καταναλωτές/οδηγούς.

Η Επιτροπή επισημαίνει ότι δεν υπάρχει a priori κανόνας για το πόσο μεγάλη μπορεί να είναι αυτή η απόσταση από το πρατήριο του κ. Καραγιώργη σε σχέση με άλλα πρατήρια τα οποία μπορούν να θεωρηθούν υποκατάστατα για τον καταναλωτή πριν αλλάξουν οι συνθήκες ζήτησης, διότι θα πρέπει να ληφθούν υπόψη, εκτός από τη

⁷ Ibid.

⁸ Ibid.

γεωγραφική κατανομή των πρατηρίων, το οδικό δίκτυο, οι αποστάσεις οδήγησης και η πυκνότητα πληθυσμού.

Η Επιτροπή, για τον ορισμό της σχετικής γεωγραφικής αγοράς, έκρινε ως καθοδηγητικές εκθέσεις αρχών ανταγωνισμού άλλων κρατών μελών της Ευρωπαϊκής Ένωσης, ήτοι του Ηνωμένου Βασιλείου (Office of Fair Trading (OFT)) και της Γερμανίας (BundesKartellamt), στις οποίες η αγορά ορίζεται σε τοπικό επίπεδο.

Συγκεκριμένα, η Επιτροπή άντλησε καθοδήγηση από έκθεση του OFT (Competition in the Supply of Petrol in the UK, May 1998) σε σχέση με την προμήθεια πετρελαιοειδών, όπου αναφέρεται: «*The responses of the OFT's questionnaire for wholesalers and independent retailers suggest that, as far as individual retail site is concerned, it is operating in a local market*». Επίσης, η Επιτροπή έλαβε υπόψη της κατ' αναλογία και την πρόσφατη έρευνα του OFT για τον γενικότερο τομέα των πετρελαιοειδών στο Ηνωμένο Βασίλειο (UK petrol and diesel market – An OFT Call for information, January 2013) όπου εξετάζεται, μεταξύ άλλων, και ο ανταγωνισμός των πρατηρίων σε τοπικές αγορές και όπου η αγορά ορίζεται για κάθε πρατήριο καυσίμων ως η περιοχή γύρω από το πρατήριο σε χρόνο οδήγησης μικρότερης ή ίσης των 10 λεπτών: «*In the case of the data on the 18 local areas, it was possible to compute driving times from each site to surrounding ones. The limit on driving times – isochrones – was set to 10 minutes for forecourts in urban areas and 20 minutes for forecourts in rural areas*».

Επίσης, η Επιτροπή έκρινε ως καθοδηγητική κατ' αναλογία και σχετική έκθεση του BundesKartellamt της Γερμανίας, όπου αναφέρεται σε σχέση με τον τομέα των πετρελαιοειδών (Fuel Sector Inquiry, Interim Report, June 2009): «*Geographically, too, consumers' real alternatives are decisive for assessing competition under the demand substitutability principle. It must (still) be economically reasonable for them to purchase the products concerned in the area concerned. Accordingly, petrol station fuel markets are to be defined geographically as at least being no larger than Germany. In the Bundeskartellamt's view, however, the actual demand behaviour indicates a regional market definition. Demand behaviour can be approximated in terms of distance or accessibility in minutes by car. Defining regional markets by distance conforms to recognised practice (cf. Federal Court of Justice, Wirtschaft und Wettbewerb/E DE-R 1301, 1304 "Sanacorp/ANZAG"; Düsseldorf Higher Regional Court, Wirtschaft und Wettbewerb/E DE-R 1625-1631 "GfKKöthen"). The point of reference has to be an overall economic assessment of the actual market situation*

based on the demand side of the market and thus ultimately on the geographic substitution possibilities available to purchasers with regard to the economic good concerned».

Η Επιτροπή επισημαίνει ότι στην εν λόγω έκθεση το Bundeskartellamt έχει χρησιμοποιήσει ένα υπόδειγμα το οποίο υπολογίζει τις εναλλακτικές επιλογές πρατηρίων καυσίμων στις οποίες ένας οδηγός μπορεί πραγματικά να έχει πρόσβαση μέσα σε ένα ορισμένο χρόνο οδήγησης από το κάθε υπό εξέταση πρατήριο καυσίμων. Το Bundeskartellamt επέλεξε το μέγιστο χρόνο οδήγησης των 30 λεπτών για αστικές περιοχές, παρόλο που παραδέχεται ότι αυτός είναι ένας ευρύς ορισμός της αγοράς και, δεδομένου του ευρύ ορισμού της αγοράς, χρησιμοποιεί την απόσταση για να σταθμίσει την ένταση του ανταγωνισμού από πρατήρια τα οποία βρίσκονται σε διαφορετικές αποστάσεις.

Η Επιτροπή σημειώνει επιπρόσθετα ότι και στην ακαδημαϊκή βιβλιογραφία χρησιμοποιείται η απόσταση οδήγησης ή ο χρόνος οδήγησης για να οριστεί η σχετική αγορά. Σε άρθρο τους⁹ στην *Xarxa de Referencia En Economia Aplicada* (XREAP), οι Jordi Perdiguero και Juan-Ramon Borell εφαρμόζουν το SSNIP test για τον ορισμό της αγοράς, κοιτάζοντας τον ανταγωνισμό πρατηρίων καυσίμων σε τοπικές αγορές της Ισπανίας. Συμπεραίνουν ότι η σχετική αγορά συμπεριλαμβάνει περιοχές σε απόσταση οδήγησης 5-6 λεπτά από το πρατήριο καυσίμων.¹⁰

Ως εκ τούτου, η Επιτροπή καταλήγει στο συμπέρασμα ότι, για τον ορισμό της σχετικής γεωγραφικής αγοράς λαμβάνονται υπόψη η γεωγραφική κατανομή των πρατηρίων καυσίμων, οι αποστάσεις οδήγησης από το πρατήριο, η σύνδεση του οδικού δικτύου, το κατά πόσον η περιοχή είναι αστική ή αγροτική, και η διαφορετικότητα στις συνήθειες των οδηγών σε κάθε χώρα.

Η Επιτροπή έλαβε υπόψη το σχετικό Πίνακα 1, όπου καταγράφονται οι αποστάσεις οδήγησης από το πρατήριο του κ. Καραγιώργη στα υπόλοιπα πρατήρια τα οποία βρίσκονται σε κοντινή απόσταση. Επισημαίνεται ότι οι πληροφορίες αναφορικά με τις τοποθεσίες των πρατηρίων της επαρχίας Πάφου έχουν συλλεχθεί από την Υπηρεσία

⁹ Perdiguero, Jordi and Juan-Ramon Borell, "Driving Competition in Local Gasoline Markets", *Xarxa de Referencia En Economia Aplicada*, 2012-04.

¹⁰ Άλλα δύο χαρακτηριστικά παραδείγματα είναι τα ακόλουθα: (1) Netz, J. and B. Taylor (2002). "Maximum or Minimum Differentiation? Location Patterns of Retail Outlets." *Review of Economics and Statistics* 89(2), 221-233. (2) Shepard, Andrea. "Price Discrimination and Retail Configuration." *Journal of Political Economy* 99(1991), 30-53.

της Επιτροπής μέσω χρήσης της υπηρεσίας που προσφέρει η ιστοσελίδα Google Maps¹¹.

Πίνακας 1 – Απόσταση οδήγησης από το υπό εξέταση πρατήριο σε πρατήρια της επαρχίας Πάφου

ΑΑ	Πρατήριο	Εταιρεία	Διεύθυνση	Πόλη	Απόσταση Οδήγησης (χιλιόμετρα)
1	Petrolina, Ανδρέας Καραγιώργης (Υπό εξέταση πρατήριο)	PETROLINA	Ευαγόρα Παλληκαρίδη 6	Πάφος	0
2	ESSO, ΑΔΕΛΦΟΙ ΚΟΥΡΙΔΗ ΛΙΜΙΤΕΔ	ΕΧΧΟΝΜΟΒΙ L	Ευαγόρα Παλληκαρίδη 53	Πάφος	0.06
3	LUKOIL, A & K LARDOS LTD	LUKOIL	Ευαγόρα Παλληκαρίδη 10	Πάφος	0.06
4	ΕΚΟ, ΑΝΔΡΕΑΣ Μ. ΚΟΜΜΑΤΟΣ ΛΙΜΙΤΕΔ	ΕΚΟ	Ευαγόρα Παλληκαρίδη 4	Πάφος	0.07
5	PETROLINA, Γεωργίου Μαρία (μετά τον Ιανουάριο 2013: Μ.Κ.Ν.Υ. ΓΕΩΡΓΙΟΥ TRADING CO. LTD)	PETROLINA	Ευαγόρα Παλληκαρίδη 105	Πάφος	0.27
6	ΕΚΟ, ΕΦΤΗΜΙΟΣ THEODOSIOU LIMITED	ΕΚΟ	Λεωφ. Αρχ.Μακαρίου Γ' 4	Έμπα	1.8
7	ESSO, SPLE Στεφάνου Στέφανος	ΕΧΧΟΝΜΟΒΙ L	Λεωφ. Δημοκρατίας 41	Πάφος	2.2
8	AGIP, Κ. ΜΑΡΜΑΡΑΣ ΠΕΤΡΕΛΑΙΟΕΙΔΗ ΛΙΜΙΤΕΔ	PETROLINA	Τάφοι των Βασιλέων 108	Κάτω Πάφος	2.4
9	ESSO, ΧΑΡΙΛΑΟΣ ΔΑΝΙΗΛ ΛΙΜΙΤΕΔ	ΕΧΧΟΝΜΟΒΙ L	Τάφοι των Βασιλέων 82	Κάτω Πάφος	2.6
10	ΕΚΟ, Κυριάκου Κυριάκος (μετά τον Ιανουάριο 2013: DURASHINE SERVICE STATION LIMITED)	ΕΚΟ	Λεωφ. Δημοκρατίας 83	Πάφος	2.7

Ως διαφαίνεται, το πρατήριο του κ. Καραγιώργη βρίσκεται σε κεντρική οδό του Δήμου Πάφου, τα γεωγραφικά όρια του οποίου ορίζονται από το Τμήμα Πολεοδομίας και Οικήσεως του Υπουργείου Εσωτερικών. Με βάση τη γεωγραφική κατανομή των πρατηρίων καυσίμων και τις αποστάσεις οδήγησης από το πρατήριο του κ. Καραγιώργη στα υπόλοιπα πρατήρια, η Επιτροπή καταλήγει στο συμπέρασμα ότι η σχετική γεωγραφική αγορά συμπεριλαμβάνει τα πρατήρια του Δήμου Πάφου και τα

¹¹ <http://maps.google.com/>

πρατήρια εκείνα τα οποία βρίσκονται στα σύνορα του Δήμου Πάφου (πχ. περιοχή Έμπας) αλλά είναι σε κοντινή απόσταση από το πρατήριο του κ. Καραγιώργη και συγκεκριμένα και σε κοντινότερη απόσταση από πρατήρια που βρίσκονται εντός του Δήμου Πάφου. Θα πρέπει να σημειωθεί ότι δεν υπάρχουν πρατήρια πώλησης καυσίμων εντός του Δήμου Πάφου τα οποία να βρίσκονται σε απόσταση μεγαλύτερη των 3χλμ από το πρατήριο του κ. Καραγιώργη.

Η Επιτροπή καταλήγει ότι η σχετική γεωγραφική αγορά για την υπό εξέταση υπόθεση είναι ουσιαστικά η περιοχή του Δήμου Πάφου, και συγκεκριμένα η περιοχή εντός απόστασης οδήγησης μικρότερης των 3 χλμ από το πρατήριο του κ. Καραγιώργη. Σε αυτή συμπεριλαμβάνονται τα πρατήρια του Πίνακα 1. Η σχετική γεωγραφική αγορά ορίζεται ουσιαστικά η περιοχή στην οποία οι ενδιαφερόμενες επιχειρήσεις/πρατήρια προβαίνουν σε προσφορά των υπηρεσιών τους υπό συνθήκες ανταγωνισμού επαρκώς ομοιογενείς και η οποία μπορεί να διακριθεί από γειτονικές περιοχές, ιδίως επειδή οι συνθήκες ανταγωνισμού στις περιοχές αυτές είναι αισθητά διαφορετικές. Βασικοί παράμετροι στην οριοθέτηση της εν λόγω αγοράς αποτελούν η πυκνότητα πληθυσμού της περιοχής, οι συνθήκες κυκλοφορίας οχημάτων στην περιοχή λόγω της σύνδεσης του οδικού δικτύου με την οδό Ευαγόρα Παλληκαρίδη, οι δυσκολίες πρόσβασης σε άλλες περιοχές λόγω γεωγραφικών αποστάσεων και το κόστος μετάβασης.

Ως εκ τούτου, η γεωγραφική αγορά συμπεριλαμβάνει τις περιοχές σε απόσταση οδήγησης μικρότερης των 3 χιλιομέτρων από το πρατήριο του κ. Καραγιώργη, στις οποίες βρίσκονται όλα τα πρατήρια του Δήμου Πάφου και το πρατήριο της Έμπας, το οποίο είναι στα όρια του Δήμου Πάφου και σε κοντινή απόσταση από το πρατήριο του κ. Καραγιώργη.

Οι υπόλοιπες περιοχές της επαρχίας Πάφου θεωρούνται εκτός της σχετικής γεωγραφικής αγοράς διότι η απόσταση μεταξύ τους και του πρατηρίου του κ. Καραγιώργη επί της Οδού Ευαγόρα Παλληκαρίδη είναι αρκετά μεγάλη. Επίσης, δεν μπορεί να αγνοηθεί η ύπαρξη διαφορών μεταξύ αστικών και αγροτικών περιοχών έτσι ώστε τα πρατήρια να αντιμετωπίζουν διαφορετικές συνθήκες ανταγωνισμού. Συγκεκριμένα, αναμένεται να υπάρχει μικρός αριθμός οδηγών οι οποίοι κατά τη διάρκεια του δρομολογίου τους συναντούν και πρατήρια σε αυτές τις μακρινές περιοχές και το πρατήριο του κ. Καραγιώργη, ενώ οι υπόλοιποι καταναλωτές οι οποίοι επιλέγουν το πρατήριο του κ. Καραγιώργη θα έχουν μεγάλο κόστος να βγουν εκτός της διαδρομής τους για να επιλέξουν κάποιο πρατήριο από αυτές τις

μακρινές περιοχές. Το ίδιο σκεπτικό ισχύει και για τις περιοχές εκτός της επαρχίας Πάφου.

Συνεπώς, η Επιτροπή καταλήγει ότι ως γεωγραφική αγορά καθορίζεται η περιοχή εντός των ορίων του Δήμου Πάφου και στα σύνορα αυτού και εντός απόστασης οδήγησης μικρότερης των 3 χιλιομέτρων από το πρατήριο του κ. Καραγιώργη.

Συνακόλουθα, η Επιτροπή, στη βάση των πιο πάνω καθορίζει τη σχετική αγορά ως τη χονδρική προμήθεια πετρελαιοειδών για διανομή μέσω πρατηρίων τα οποία βρίσκονται εντός των ορίων του Δήμου Πάφου και στα σύνορα αυτού και εντός απόστασης οδήγησης μικρότερης των 3 χιλιομέτρων από το πρατήριο του κ. Καραγιώργη.

Έχοντας ορίσει τη σχετική αγορά, η Επιτροπή προχωρεί πιο κάτω στην εξέταση του κατά πόσον η Petrolina κατέχει δεσπόμενη θέση στην αγορά.

Ύπαρξη δεσπόμενης θέσης

Σύμφωνα με την ερμηνεία που δίδεται στο άρθρο 2 του Νόμου, δεσπόμενη θέση έχει μια επιχείρηση που απολαμβάνει οικονομική δύναμη, που την καθιστά ικανή να παρακωλύει τη διατήρηση αποτελεσματικού ανταγωνισμού στην αγορά ενός συγκεκριμένου προϊόντος και της επιτρέπει να ενεργεί σε αισθητό βαθμό ανεξάρτητα από τους ανταγωνιστές, τους πελάτες της και κατ' επέκταση τους καταναλωτές¹².

Η ύπαρξη δεσπόμενης θέσης μπορεί να απορρέει από τον συνδυασμό διαφόρων παραγόντων οι οποίοι από μόνοι τους δεν αποτελούν απαραίτητα επαρκή ένδειξη για την ύπαρξη δεσπόμενης θέσης, αλλά όταν συνδυάζονται μεταξύ τους, οδηγούν στη δημιουργία της. Ένας από αυτούς είναι και το μερίδιο αγοράς.

Η Ευρωπαϊκή Επιτροπή στην υπόθεση Hoffman -La Roche¹³, αποφάνθηκε ότι μια επιχείρηση με μερίδιο αγοράς μεταξύ 40-45% δύναται να έχει δεσπόμενη θέση, στην περίπτωση που δεν υπάρχουν άλλοι επαρκείς παράγοντες που να καταδεικνύουν το αντίθετο. Μερικοί από τους παράγοντες που λαμβάνονται υπόψη είναι τα εμπόδια εισόδου καθώς και τα μερίδια των ανταγωνιστών.¹⁴

¹² Απόφαση Δικαστηρίου στην υπόθεση 322/81 NV Nederlandsche Bande Industrie Michelin κατά της Επιτροπής, Συλλογή της Νομολογίας 1983, σελ 3461.

¹³ Υπόθεση 85/76 Hoffman- La Roche v Commission [1979] ECR 461.

¹⁴ Απόφαση Virgin/British Airways OJ[2000] 4 CMLR 999, T 219/99 British Airways v Commission.

Η Επιτροπή έλαβε υπόψη τα μερίδια αγοράς των εταιρειών πετρελαιοειδών βάσει του αριθμού των πρατηρίων που κατέχει η κάθε εταιρεία εντός της σχετικής αγοράς, αφού αυτά δύνανται να αντιπροσωπεύσουν επαρκώς τις πωλήσεις πετρελαιοειδών και μπορούν να χρησιμοποιηθούν ως καλή προσέγγιση (good proxy) του μεριδίου αγοράς της κάθε εταιρείας. Ο Πίνακας 2 πιο κάτω συνοψίζει αυτή την ανάλυση για πέντε (5) χρονικές περιόδους.

Η Επιτροπή σημείωσε τη συλλογή στοιχείων διαφορετικών περιόδων από τα στοιχεία του Παρατηρητηρίου Τιμών Λιανική Πώλησης Πετρελαιοειδών του Υπουργείου Εμπορίου, Βιομηχανίας και Τουρισμού, λαμβάνοντας υπόψη την ομοιογένεια στη δραστηριοποίηση των εταιρειών στην αγορά, αφού οι ενδείξεις μίας μεμονωμένης περιόδου δεν θα ήταν αρκετές σε ό,τι αφορά το εύρημα κατοχής δεσπόζουσας θέσης. Η Επιτροπή επισήμανε ότι επέλεξε τις χρονικές περιόδους Ιανουαρίου 2011 και Μαΐου 2011, οπότε έγινε η τελευταία παραγγελία πετρελαιοειδών του κ. Καραγιώργη από την Petrolina. Επιπλέον, η Επιτροπή έλαβε υπόψη της το γεγονός ότι η καταγγελία του κ. Καραγιώργη περί καταχρηστικής εκμετάλλευσης δεσπόζουσας θέσης από την Petrolina έγινε κατά τον Ιούνιο του 2012, ενώ η καταγγελλόμενη και κατ' ισχυρισμό παράνομη συμπεριφορά όπως είχε περιγραφεί συνεχιζόταν και κατά τον Ιανουάριο του 2013, ως δεικνύει σχετική επιστολή της Petrolina ημερομηνίας 22 Ιανουαρίου 2013. Η Επιτροπή επεσήμανε ότι, για σκοπούς σύγκρισης και για να εξαχθούν ασφαλή συμπεράσματα αναφορικά με την ύπαρξη ή όχι δεσπόζουσας θέσης, λήφθηκαν υπόψη ακόμα τρεις χρονικές περιόδους ούτως ώστε να καταγραφούν οποιοσδήποτε αυξομειώσεις στα μερίδια αγοράς και/ή εισόδοι νέων παικτών που θα δείκνυαν τόσο τη δομή της αγοράς όσο και τη θέση που κατέχει η καταγγελλόμενη εταιρεία σε αυτή.

Πίνακας 2: Αριθμός Πρατηρίων εντός της σχετικής αγοράς στη βάση των στοιχείων του Πίνακα 1.

Αριθμός πρατηρίων	Petrolina	ExxonMobil	ΕΚΟ	Lukoil	Σύνολο
ο Ιανουάριος 2011	3 (30%)	3 (30%)	3 (30%)	1 (10%)	10 (100%)
ο Μάιος 2011	3 (30%)	3 (30%)	3 (30%)	1 (10%)	10 (100%)
ο Ιανουάριος 2012	3 (30%)	3 (30%)	3 (30%)	1 (10%)	10 (100%)

ο Μάιος 2012	3 (30%)	3 (30%)	3 (30%)	1 (10%)	10 (100%)
ο Ιανουάριος 2013	3 (30%)	3 (30%)	3 (30%)	1 (10%)	10 (100%)

Από τον Πίνακα 2 παρατηρείται ότι κατά πέντε (5) διαφορετικές χρονικές περιόδους δεν υπήρξε καμία αλλαγή στα μερίδια αγοράς των εταιρειών, ήτοι η Petrolina καθ' όλη τη διάρκεια διατηρούσε τρία (3) πρατήρια με μερίδιο αγοράς 30%, η Exxon Mobil διατηρούσε επίσης τρία (3) πρατήρια με μερίδιο αγοράς 30%, η ΕΚΟ διατηρούσε επίσης τρία (3) πρατήρια με μερίδιο αγοράς 30%, και η Lukoil διατηρούσε ένα (1) πρατήριο με μερίδιο αγοράς 10%.

Ως εκ τούτου, από τα πιο πάνω διαφαίνεται ότι το μερίδιο αγοράς της Petrolina είναι 30% και δεν υπερβαίνει το 50% το οποίο, σύμφωνα με την υπόθεση AKZO¹⁵, αποτελεί τεκμήριο για τη διαπίστωση ύπαρξης δεσπόζουσας θέσης. Το ποσοστό της Petrolina, ήτοι 30%, δεν εμπίπτει καν στο πεδίο 40-50% το οποίο έχει κριθεί από την ευρωπαϊκή νομολογία ότι σε ορισμένες περιπτώσεις και κρινόμενο σε συνάρτηση με άλλους παράγοντες μπορεί να προσδίδει δεσπόζουσα θέση σε μία επιχείρηση.

Επιπλέον, τα ποσοστά των ανταγωνιστών της Petrolina στην υπό εξέταση σχετική αγορά δεν είναι τόσο μικρά ούτως ώστε η Επιτροπή να μπορεί να καταλήξει στο συμπέρασμα ότι αυτή έχει δεσπόζουσα θέση. Επισημαίνεται ότι οι ExxonMobil και ΕΚΟ κατέχουν το ίδιο μερίδιο αγοράς (30%) με την Petrolina στη σχετική αγορά, ενώ η Lukoil κατέχει μερίδιο αγοράς 10%. Σχετικές είναι οι αποφάσεις στις υποθέσεις British Airways¹⁶, United Brands¹⁷ και Michelin II¹⁸, όπου τονίστηκε ότι παράγοντας που λαμβάνεται υπόψη για τη διαπίστωση ύπαρξης δεσπόζουσας θέσης είναι και η σχέση του μεριδίου αγοράς της καταγγελλόμενης σε σχέση με τα μερίδια αγοράς των ανταγωνιστών της. Για παράδειγμα, στη Michelin II είχε διαπιστωθεί ότι το μερίδιο αγοράς της εταιρείας ήταν πέντε (5) φορές μεγαλύτερο από τον πλησιέστερο ανταγωνιστή της. Εξάλλου, και η διαπίστωση δεσπόζουσας θέσης σε ό,τι αφορά στην υπόθεση British Airways βασίστηκε σε σειρά παραγόντων και ειδικών περιστάσεων.

¹⁵ C-62/86 Akzo Chemie BV v Επιτροπής [1991] ECR I-3359, παρ.166.

¹⁶ T-219/99 British Airways v Επιτροπής [2003] ECR II-5917.

¹⁷ C-27/76 United Brand v Επιτροπής [1978] ECR 207.

¹⁸ C-322/81 Nederlandsche Banden-Industrie Michelin v Commission [1983] ECR 3461.

Επιπλέον, σε ό,τι αφορά την υπό εξέταση σχετική αγορά, η Επιτροπή επισημαίνει ότι υπάρχει αριθμός φραγμών εισόδου και εμποδίων εισόδου σε ενδεχόμενους δυνητικούς ανταγωνιστές που επιθυμούν να λειτουργήσουν πρατήριο καυσίμων εντός της σχετικής αγοράς, ως αυτή έχει καθοριστεί πιο πάνω. Επισημαίνεται ότι είναι αρκετά δύσκολο να αποκτήσει κάποιος τις άδειες που χρειάζονται για τη λειτουργία ενός πρατηρίου. Συγκεκριμένα, θα πρέπει να εκδοθούν οι ακόλουθες άδειες:

- Άδειες δραστηριοποίησης εταιρειών πετρελαιοειδών.
- Άδεια αποθήκευσης πετρελαιοειδών από τον Έπαρχο.
- Πιστοποιητικό καταλληλότητας και ασφάλειας από τον Επαρχιακό Μηχανικό των Δημοσίων Έργων.
- Πολεοδομική άδεια (έκδοση άδειας από Δημαρχείο ή Επαρχιακά / Κεντρικά Γραφεία Πολεοδομίας και Οικήσεως).
- Άδεια οικοδομής (έκδοση άδειας από Δημαρχείο ή αρμόδιο τμήμα Επαρχιακής Διοίκησης).
- Πιστοποιητικό τελικής έγκρισης (έκδοση άδειας από Δημαρχείο ή αρμόδιο τμήμα Επαρχιακής Διοίκησης).
- Άδεια λειτουργίας πρατηρίου (έκδοση άδειας από Δημαρχείο ή αρμόδιο τμήμα Επαρχιακής Διοίκησης).
- Άδεια εκπομπής αερίων αποβλήτων (έκδοση άδειας από το Υπουργείο Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων).

Ως εκ των πιο πάνω, η Επιτροπή καταλήγει στο συμπέρασμα ότι η αύξηση του μεριδίου αγοράς της Petrolina σε σημείο που να θεωρείται ότι κατέχει δεσπόζουσα θέση είναι αμφίβολη, λαμβανομένου υπόψη του γεγονότος ότι η αδειοδότηση λειτουργίας πρατηρίων είναι αρκετά δύσκολη. Εξάλλου, σε μια τέτοια αγορά, η οποία χαρακτηρίζεται από μεγάλη διαφάνεια στις τιμές και η ελαστικότητα ζήτησης για το κάθε πρατήριο ξεχωριστά είναι μεγάλη, ακόμη και ένας μικρός αριθμός ανταγωνιστών είναι αρκετός για να δημιουργήσει έντονο ανταγωνισμό στις τιμές. Συνεπώς, η εταιρεία Petrolina δεν μπορεί να θεωρηθεί ότι κατέχει δεσπόζουσα θέση στη σχετική αγορά.

Σε οποιαδήποτε περίπτωση, η Επιτροπή επισημαίνει ότι, έστω και αν η αγορά θεωρηθεί ως παγκύπρια σε ό,τι αφορά το γεωγραφικό ορισμό αυτής, ως ο ισχυρισμός του καταγγέλλοντα, και πάλι η Petrolina δεν μπορεί να θεωρηθεί ότι κατέχει δεσπόζουσα θέση σε οποιαδήποτε από τις σχετικές αγορές προϊόντων σε παγκύπριο επίπεδο, ως αναλύεται πιο κάτω. Εξάλλου, πρέπει να σημειωθεί και η

είσοδος δύο νέων εταιρειών στην αγορά χονδρικής προμήθειας πετρελαιοειδών για διανομή τους μέσω πρατηρίων καυσίμων, ήτοι της Staroil και της Total-Plus, γεγονός το οποίο ενδεχομένως δεικνύει το δυνητικό ανταγωνισμό που καλείται να αντιμετωπίσει η Petrolina, λαμβανομένης υπόψη και της διαφάνειας που υπάρχει στις τιμές στα σχετικά προϊόντα βάσει του Παρατηρητηρίου που λειτουργεί το Υπουργείο Εμπορίου προς ενημέρωση του καταναλωτή – πελάτη των πρατηρίων. Συγκεκριμένα, πιο κάτω καταγράφονται στον Πίνακα 3 οι πωλήσεις παγκύπρια των τριών προϊόντων, όπως αυτές καταγράφονται από τη Στατιστική Υπηρεσία του Υπουργείου Οικονομικών¹⁹ (σε τόνους) και όπως στάληκαν από την εταιρεία Petrolina (σε μετρικούς τόνους).

Πίνακας 3: Παγκύπριες πωλήσεις και μερίδια αγοράς Petrolina

	Προϊόν								
	Βενζίνη Αμόλυβδη 95 ΟΚΤ			Βενζίνη Αμόλυβδη 98 ΟΚΤ			Πετρέλαιο Κίνησης		
	2010	2011	2012	2010	2011	2012	2010	2011	2012
Παγκύπριες πωλήσεις μέσω πρατηρίων (σε τόνους)	347.580	346.232	311.000 ²⁰	36.704	29.580	22.535 ²¹	278.245	265.089	222.469 ²²
Παγκύπριες πωλήσεις Petrolina (σε τόνους)	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]
Μερίδιο αγοράς (%)	[...]%	[...]%	[...]%	[...]%	[...]%	[...]%	[...]%	[...]%	[...]%

Βάσει των ανωτέρω, η Επιτροπή, αναφορικά με τις ισχυριζόμενες παραβάσεις των άρθρων 6(1)(γ) και 6(1)(δ) του Νόμου, καταλήγει στο συμπέρασμα ότι, εν απουσία

¹⁹ http://www.mof.gov.cy/mof/cystat/statistics.nsf/index_gr/index_gr?OpenDocument.

²⁰ Οι ολικές πωλήσεις κατά το 2012 όπως καταγράφονται δεν περιλαμβάνουν τις πωλήσεις του μήνα Δεκεμβρίου 2012. Λαμβάνοντας υπόψη ότι οι πωλήσεις κατά τους μήνες Δεκέμβριο 2010 και 2011 ήταν 29.857 και 29.123 αντίστοιχα, συμπεραίνεται ότι το μερίδιο αγοράς της Petrolina είναι πιο μικρό εφόσον οι αντίστοιχες ολικές πωλήσεις για το Δεκέμβριο του 2012 δεν λαμβάνονται υπόψη.

²¹ Ibid. Πωλήσεις Δεκεμβρίου 2010 και 2011 ήταν 3.152 και 2.420 αντίστοιχα.

²² Ibid. Πωλήσεις Δεκεμβρίου 2010 και 2011 ήταν 23.882 και 21.234 αντίστοιχα.

του συστατικού στοιχείου της ύπαρξης δεσπόζουσας θέσης, παρέλκει η περαιτέρω εξέταση των υπολοίπων συστατικών στοιχείων του άρθρου 6(1) του Νόμου. Ως εκ τούτου, η Επιτροπή καταλήγει ότι η συμπεριφορά της καταγγελλόμενης ως επιχείρησης μη κατέχουσας δεσπόζουσα θέση, δεν δύναται να παραβιάζει το άρθρο 6(1) του Νόμου.

(γ) Πιθανολογούμενη παράβαση του άρθρου 6(2) του Νόμου

Η Επιτροπή επικέντρωσε την προσοχή της στις πρόνοιες του άρθρου 6(2) του Νόμου, το οποίο ορίζει ότι:-

«6(2) Απαγορεύεται η καταχρηστική εκμετάλλευση, από μία ή περισσότερες επιχειρήσεις, της σχέσης οικονομικής εξάρτησης, στην οποία βρίσκεται προς αυτή ή αυτές μία επιχείρηση, η οποία κατέχει θέση πελάτη, προμηθευτή, παραγωγού, αντιπροσώπου, διανομέα ή εμπορικού συνεργάτη τους ακόμη κι ως προς ένα ορισμένο είδος προϊόντων ή υπηρεσιών και δε διαθέτει ισοδύναμη εναλλακτική λύση.

Η καταχρηστική αυτή εκμετάλλευση της σχέσης οικονομικής εξάρτησης μπορεί να συνιστάται ιδίως στην επιβολή αυθαίρετων όρων συναλλαγής, στην εφαρμογή διακριτικής μεταχείρισης, στη διακοπή εμπορικών σχέσεων με ανάληψη ή μεταφορά των δραστηριοτήτων που αναπτύσσονται με τις εν λόγω εμπορικές σχέσεις κατά τρόπο που επηρεάζει ουσιωδώς των ανταγωνισμό ή στην αιφνίδια και αδικαιολόγητη διακοπή μακροχρόνιων εμπορικών σχέσεων.»

Για την υπαγωγή στη διάταξη 6(2) του Νόμου θα πρέπει εν πρώτοις να εξεταστεί κατά πόσον ο κ. Καραγιώργης και η Petrolina αποτελούν «επιχείρηση», και στη συνέχεια θα πρέπει να εξεταστεί κατά πόσον (α) υφίσταται σχέση οικονομικής εξάρτησης του κ. Καραγιώργη από την Petrolina, (β) ο κ. Καραγιώργης δεν διαθέτει ισοδύναμη εναλλακτική λύση, (γ) η Petrolina εκμεταλλεύεται καταχρηστικώς τη σχέση οικονομικής εξάρτησης στην οποία βρίσκεται ο κ. Καραγιώργης προς αυτή.

Η Επιτροπή επισημαίνει ότι η Υπηρεσία στην ερώτηση 4(γ) της επιστολής της ημερομηνίας 31 Οκτωβρίου 2012 ζήτησε από τον καταγγέλλοντα όπως επεξηγήσει πού εδράζεται η εκμετάλλευση της σχέσης οικονομικής εξάρτησης, και ειδικότερα κατά πόσον εδράζεται (i) στην επιβολή αυθαίρετων όρων συναλλαγών, (ii) στην

εφαρμογή διακριτικής μεταχείρισης, (iii) στη διακοπή εμπορικών σχέσεων με ανάληψη ή μεταφορά των δραστηριοτήτων που αναπτύσσονται με τις εν λόγω εμπορικές σχέσεις κατά τρόπο που επηρεάζει ουσιωδώς τον ανταγωνισμό, ή (iv) στην αιφνίδια και αδικαιολόγητη διακοπή των μακροχρόνιων εμπορικών σχέσεων. Ο καταγγέλλων σε σχετική απάντησή του ανέφερε τα ακόλουθα: «Απαιτούσε ομοίως η καταγγελλόμενη εταιρεία και εξαρτούσε τη συνέχιση προμήθειας πετρελαιοειδών στο πρατήριο του καταγγέλλοντος μέσω φθαρμένων και ακατάλληλων ντεποζιτών, παρά το γεγονός ότι προκαλείτο διαρροή σε αυτή επί ζημία του καταγγέλλοντος. Επέβαλλε δηλαδή όρους κατά το δοκούν έναντι του καταγγέλλοντος εφ' όλων των κριτηρίων που αναφέρετε στην επιστολή σας υπό στοιχεία 4(γ)(i)(iv) περιλαμβανομένων.²³»

Ως έχει αναφερθεί ανωτέρω, για την υπαγωγή στο άρθρο 6(2) του Νόμου, θα πρέπει τα εμπλεκόμενα μέρη, ήτοι τόσο η επιχείρηση που είναι σε θέση ισχύος όσο και η επιχείρηση που εξαρτάται οικονομικά από αυτή, να αποτελούν 'επιχειρήσεις', ως ο ορισμός της έννοιας επιχείρησης. Προς τούτο, η Επιτροπή έλαβε υπόψη το άρθρο 2 του Νόμου καθώς και την ευρωπαϊκή νομολογία αναφορικά με τον ορισμό της έννοιας επιχείρησης, ως αυτή αναλύθηκε πιο πάνω.

Ως έχει αναλυθεί στα πλαίσια εξέτασης του άρθρου 6(1) του Νόμου ανωτέρω, η Petrolina αποτελεί επιχείρηση για σκοπούς εφαρμογής του Νόμου. Ως εκ τούτου, η Επιτροπή καταλήγει ότι η Petrolina αποτελεί επιχείρηση για σκοπούς εξέτασης του άρθρου 6(2) του Νόμου.

Ο κ. Καραγιώργης, ως το πρόσωπο που εξαρτάται οικονομικά από την Petrolina, διαχειρίζεται το πρατήριο υγρών καυσίμων επί της Λεωφ. Ευαγόρα Παλληκαρίδη 6 στην Πάφο. Η διαχείριση του πρατηρίου αποτελεί εμπορικής και οικονομικής φύσεως δραστηριότητα, στα πλαίσια του ορισμού που προσδίδει σε αυτή η ευρωπαϊκή νομολογία και, ως εκ τούτου, η Επιτροπή καταλήγει ότι ο κ. Καραγιώργης αποτελεί 'επιχείρηση' για τους σκοπούς εφαρμογής του άρθρου 6(2) του Νόμου.

Η Επιτροπή προχώρησε στην εξέταση του άρθρου 6(2) του Νόμου, και ειδικότερα του κατά πόσο συντρέχουν σωρευτικά οι προϋποθέσεις του άρθρου 6(2) του Νόμου, για να διαπιστώσει εάν όντως συντρέχει περίπτωση καταχρηστικής εκμετάλλευσης της σχέσης οικονομικής εξάρτησης.

²³ Επισημαίνεται ότι τα στοιχεία 4 (γ)(i) και 4 (γ)(iv) της επιστολής της Υπηρεσίας ημερομηνίας 31 Οκτωβρίου 2012 αφορούν στην επιβολή αυθαίρετων όρων συναλλαγών (σημείο 4(γ)(i) της σχετικής επιστολής) και στην αιφνίδια και αδικαιολόγητη διακοπή των μακροχρόνιων εμπορικών σχέσεων (σημείο 4(γ)(iv) της σχετικής επιστολής).

Σχέση οικονομικής εξάρτησης

Η ύπαρξη σχέσης οικονομικής εξάρτησης αποτελεί βασική προϋπόθεση για την εφαρμογή του Άρθρου 6(2) του Νόμου και εξαρτάται από τα γεγονότα της εκάστοτε υπόθεσης/ καταγγελίας.

Η έννοια της οικονομικής εξάρτησης προϋποθέτει την ύπαρξη μιας επιχείρησης, η οποία κατέχει συνήθως τη θέση πελάτη ή προμηθευτή, και μιας εξαρτημένης επιχείρησης ως προς ένα συγκεκριμένο είδος προϊόντων.²⁴ Επισημαίνεται ότι, η έννοια της οικονομικής εξάρτησης είναι συνυφασμένη με τη χρονική διάρκεια για τη δημιουργία της εξάρτησης, σημαντικές οικονομικές επενδύσεις από την εξαρτώμενη αποκλειστικά σε σχέση με το αντικείμενο συνεργασίας, και κυρίως αντικειμενικά τεκμηριωμένη πεποίθηση συνέχισης της σχέσης συνεργασίας.²⁵

Η Επιτροπή έκρινε ως καθοδηγητική σχετική απόφαση της Ελληνικής Επιτροπής Ανταγωνισμού, σύμφωνα με την οποία: *«κριτήρια για τη διαπίστωση τυχόν σχέσης οικονομικής εξάρτησης αποτελεί η ενδεχόμενη αποκλειστική συνεργασία μεταξύ των μερών, όπως επίσης και το ύψος των κερδών και εσόδων που διασφαλίζει ο έμπορος από τη διακίνηση και πώληση των προϊόντων του προμηθευτή και το εάν και κατά πόσο αυτά αποτελούν σημαντικό τμήμα του συνολικού (ετήσιου) κύκλου εργασιών του»*.²⁶ Επιπλέον, η *«... σχέση οικονομικής εξάρτησης μεταξύ δύο εταιρειών υφίσταται μόνο εφόσον αναπτύχθηκε μεταξύ τους τυπική ή άτυπη σχέση συμβατικής συνεργασίας οιασδήποτε μορφής.»*²⁷

Στην προκειμένη περίπτωση, διαπιστώνεται ότι υπάρχει σύμβαση αποκλειστικής προμήθειας πετρελαιοειδών εκ μέρους της καταγγελλόμενης εταιρείας, που άρχισε από την 1 Απριλίου 1998 και συνεχίζει να ισχύει. Επισημαίνεται ότι, αν και υπήρξε προσπάθεια από πλευράς του κ. Καραγιώργη να τερματίσει τη συμφωνία του με την Petrolina, το γεγονός ότι το δικαστήριο με ενδιάμεση απόφαση οριστικοποίησε το διάταγμα σύμφωνα με το οποίο ο κ. Καραγιώργης υποχρεούτο να προμηθεύεται

²⁴ Απόφαση της Ελληνικής Αρχής Ανταγωνισμού Αρ. 450/VI/2009, Καταγγελία της Παρασκευής Γουρβολίτσα κατά της εταιρείας REEMTSMA ΕΛΛΑΣ ΑΝΩΝΥΜΗ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΚΗ & ΔΙΑΦΗΜΙΣΤΙΚΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΣΙΓΑΡΕΤΩΝ (καθολική διάδοχος της οποίας είναι η IMPERIAL TOBACCO ΕΛΛΑΣ Α.Ε.) για παράβαση των άρθρων 1, 2 και 2α ν.703/77, παρ.14.

²⁵ Λάμπρος Ε. Κοστήρης, Δίκαιο Ανταγωνισμού Αθέμιτου και Ελεύθερου, 6η έκδοση, εκδόσεις Σάκκουλα.

²⁶ Απόφαση Ε.Α. 514/VI/2011.

²⁷ Απόφαση Ε.Α. 429/VI/2009. Επίσης, αποφάσεις Ε.Α. αρ. 145/III/2000, αρ. 297/IV/2006 και αρ. 442/V/2009.

πετρελαιοειδή μόνο από την Petrolina, δεικνύει ότι ουσιαστικά η εν λόγω συμφωνία εξακολουθεί να είναι σε ισχύ, τουλάχιστον έως και την έκδοση της τελικής απόφασης του δικαστηρίου. Επιπρόσθετα, σύμφωνα με τους ισχυρισμούς του καταγγέλλοντα, η συγκεκριμένη επιχείρηση αποτελούσε τη μοναδική πηγή εισοδημάτων του.

Σύμφωνα με τη σύμβαση ημερομηνίας 31/12/1999 που είχε υπογραφεί μεταξύ της Petrolina και του κ. Καραγιώργη και η οποία εξακολουθεί να είναι σε ισχύ, στον όρο 1(α) προβλέπεται ότι: «Ο πρατηριούχος υποχρεούται και αναλαμβάνει όπως χρησιμοποιεί το πρατήριο ή οποιοδήποτε μέρος του ΑΠΟΚΛΕΙΣΤΙΚΑ για τη γενική προώθηση των συμφερόντων της εταιρείας και ειδικά για την πώληση, εμπορία, αποθήκευση, διαφήμιση και διανομή των προϊόντων και / ή εμπορευμάτων της εταιρείας, ως επίσης και για την λίπανση, πλύση, καθαρισμό και την εξυπηρέτηση μηχανοκίνητων οχημάτων και άλλων οχημάτων.»

Ως εκ τούτου, η σχέση οικονομικής εξάρτησης τεκμαίρεται από το γεγονός ότι ο καταγγέλλων υποχρεούτο να προμηθεύεται αποκλειστικά καύσιμα και άλλα προϊόντα από την Petrolina. Εξάλλου, για δεκατρία (13) έτη προμηθευόταν τα καύσιμα που χρειαζόταν από την Petrolina στη βάση της εν λόγω συμφωνίας.

Ισοδύναμη εναλλακτική λύση

Αναφορικά με την εν λόγω προϋπόθεση, δηλαδή την απουσία ισοδύναμης εναλλακτικής λύσης, αυτή προϋποθέτει είτε την απουσία λύσεων είτε ότι οι προσφερόμενες συνδέονται με σοβαρά μειονεκτήματα.

Επομένως, η απουσία εναλλακτικής λύσης προκύπτει όταν η καταγγέλλουσα εταιρεία δεν μπορεί να προμηθεύεται τα προϊόντα ή τις υπηρεσίες από άλλη πηγή ή, εάν μπορεί, όχι με τους ίδιους αλλά με δυσμενέστερους όρους που θα έχουν ως αποτέλεσμα να περιέλθει σε δυσμενή έναντι των ανταγωνιστών της θέση, αφού μειώνεται έτσι σημαντικά η ικανότητα της να ανταπεξέλθει στον ελεύθερο ανταγωνισμό, γεγονός το οποίο μπορεί να την οδηγήσει και σε αδυναμία συνέχισης της λειτουργίας της.²⁸ Απουσία ισοδύναμης εναλλακτικής λύσης υφίσταται και στην περίπτωση που ένας μεταπωλητής δεν θα μπορούσε να στραφεί σε εναλλακτικές πηγές εφοδιασμού δίχως να υποστεί σοβαρές οικονομικές θυσίες.²⁹

²⁸ Αποφάσεις της Ελληνικής Αρχής Ανταγωνισμού με Αρ. 91/99,150/00, 144/00, 145/00.

²⁹ Απόφαση της Ελληνικής Αρχής Ανταγωνισμού Αρ. 297/2006.

Από τη διατύπωση της τελευταίας διάταξης συνάγεται ότι υφίσταται αδυναμία διάθεσης ισοδύναμης εναλλακτικής λύσης, είτε όταν δεν προσφέρονται καθόλου εναλλακτικές λύσεις, είτε όταν οι υπάρχουσες συνδέονται με σοβαρά μειονεκτήματα για την εξαρτημένη επιχείρηση.

Ειδικότερα, η οικονομική εξάρτηση εμπόρου από προμηθευτή μπορεί να προκύπτει από το γεγονός ότι ο πρώτος έχει, λόγω της μακρόχρονης συνεργασίας του και των επενδύσεων που έκανε, προσαρμόσει την επιχείρησή του στις ανάγκες διάθεσης και προώθησης αποκλειστικώς των προϊόντων του δεύτερου, ώστε δεν θα μπορούσε να στραφεί σε εναλλακτικές πηγές εφοδιασμού χωρίς να υποστεί σοβαρές οικονομικές θυσίες.

Όπως προκύπτει από τη Σύμβαση που έχει υπογραφεί μεταξύ του κ. Καραγιώργη και της Petrolina, αποκλειστικός προμηθευτής του καταγγέλλοντα υπήρξε η καταγγελλόμενη για δεκατρία (13) συναπτά έτη. Όταν προέκυψαν οικονομικές διαφορές μεταξύ των μερών, ο κ. Καραγιώργης προσπάθησε να στραφεί σε άλλες πηγές ανεφοδιασμού. Συγκεκριμένα, αποτάθηκε στην εταιρεία Star Oil, γεγονός που λήφθηκε υπόψη από το Επαρχιακό Δικαστήριο Πάφου στα πλαίσια αγωγής που καταχώρισε η Petrolina. Το δικαστήριο με την απόφαση του ημερομηνίας 24 Μαρτίου 2011, εξέδωσε τρία διατάγματα εκ των οποίων το ένα του απαγορεύει να συνεργαστεί με οποιαδήποτε εταιρεία προμήθειας καυσίμων πλην της καταγγελλομένης. Επισημαίνεται ότι δεν υπάρχει κανένα αποδεικτικό στοιχείο στο φάκελο της υπόθεσης σε σχέση με την παροχή καυσίμων από την εταιρεία Star Oil, παρά μόνο η αναφορά στην ενδιάμεση απόφαση ημερομηνίας 24 Μαρτίου 2011 που εκδόθηκε από το Επαρχιακό Δικαστήριο Πάφου.

Συγκεκριμένα, τα διατάγματα του Δικαστηρίου τα οποία εκδόθηκαν στις 4 Νοεμβρίου 2010 και τα οποία έχουν καταστεί απόλυτα με την ενδιάμεση απόφαση του Δικαστηρίου ημερομηνίας 24 Μαρτίου 2011, έχουν ως ακολούθως:

«α. [...]

β. [...]

γ. [...].»

Από το περιεχόμενο των πιο πάνω διαταγμάτων, διαφαίνεται ότι, η εύρεση οποιασδήποτε εναλλακτικής λύσης από τον κ. Καραγιώργη, είτε μέσω απλής προμήθειας πετρελαιοειδών του πρατηρίου από άλλη εταιρεία πλην της Petrolina, είτε μέσω σύναψης συμφωνίας με άλλη εταιρεία για προμήθεια του πρατηρίου, απομακρύνοντας κινητή ιδιοκτησία της Petrolina από το πρατήριο για αντικατάσταση της με άλλης εταιρείας (π.χ. σήματα, χρηματοδέκτες, αντλίες, κλπ), καθίσταται αδύνατη καθότι ενδεχόμενα θα αποτελέσει παρακοή διατάγματος δικαστηρίου με ό,τι αυτή συνεπάγεται. Η Επιτροπή δεν μπορεί να αγνοήσει το γεγονός ότι υπάρχει ένα διάταγμα δικαστηρίου το οποίο εκ των πραγμάτων επηρεάζει την ισχύουσα κατάσταση προμήθειας του πρατηρίου του κ. Καραγιώργη.

Επίσης, θα πρέπει να σημειωθεί ότι η στροφή του καταγγέλλοντα προς τη Star Oil, δεν κατέδειξε ότι αυτή θα μπορούσε να συνεχιστεί σε μόνιμη βάση μεταξύ τους, λόγω του ότι έχει εκδοθεί σχετική απόφαση δικαστηρίου που περιορίζει τον κ. Καραγιώργη να προμηθεύεται πετρελαιοειδή από άλλη εταιρεία πλην της Petrolina.

Η Επιτροπή επισημαίνει ότι δεν υπεισέρχεται με κανένα τρόπο στην απόφαση του Δικαστηρίου αλλά από την άλλη, δεν μπορεί να αγνοήσει τα αποτελέσματα που απορρέουν από τα Διατάγματα που εκδόθηκαν.

Συμπερασματικά λοιπόν και με δεδομένο το καταληκτικό συμπέρασμα της Επιτροπής, ότι βάσει των περιστάσεων η εύρεση εναλλακτικής λύσης είναι πολύ δύσκολη, η Επιτροπή πιο κάτω εξετάζει και την τελευταία προϋπόθεση του άρθρου 6 (2) του Νόμου.

Καταχρηστική εκμετάλλευση σχέσης οικονομικής εξάρτησης

Καταχρηστική εκμετάλλευση σχέσης οικονομικής εξάρτησης υφίσταται όταν η ισχυρή επιχείρηση, από την οποία μία ή περισσότερες επιχειρήσεις εξαρτώνται, εκμεταλλεύεται την ισχύ την οποία της δίνει η αδυναμία της εξαρτώμενης επιχείρησης να διαθέτει άλλη ισοδύναμη εναλλακτική λύση, και αποκομίζει οφέλη για τον εαυτό της και εις βάρος της εξαρτημένης επιχείρησης, τα οποία δεν θα αποκόμιζε αν υπήρχε εναλλακτική λύση.³⁰

Ως προς τη συνδρομή ή μη της εν λόγω προϋπόθεσης θα πρέπει, στη βάση των ισχυρισμών του κ. Καραγιώργη, να διερευνηθεί κατά πόσο συντρέχουν ένα από τα

³⁰ Op.cit., υποσημείωση 27, Απόφαση της Ελληνικής Αρχής Ανταγωνισμού Αρ. 450/V/2009, παρ.16.

ακόλουθα: α) επιβολή αυθαίρετων όρων συναλλαγής από την καταγγελλόμενη, ή β) αιφνίδια και αδικαιολόγητη διακοπή από την καταγγελλόμενη των μακροχρόνιων εμπορικών σχέσεων που είχαν αναπτυχθεί μεταξύ των εμπλεκόμενων μερών.

Επισημαίνεται ότι ο καταγγέλλων, με επιστολή του ημερομηνίας 30 Νοεμβρίου 2012, ανέφερε ότι η Petrolina επέβαλε «*όρους κατά το δοκούν έναντι του καταγγέλλοντος εφ' όλων των κριτηρίων που αναφέρετε στην επιστολή σας υπό στοιχεία 4(γ)(i)(iv)περιλαμβανομένων*³¹».

Η Επιτροπή, έχοντας υπόψη την πιο πάνω απάντηση του καταγγέλλοντα, προχώρησε στην ανάλυση της πιθανολογούμενης παράβασης του άρθρου 6(2) του Νόμου μόνο σε ό,τι αφορά τους ισχυρισμούς για: (α) Αιφνίδια και Αδικαιολόγητη Διακοπή Μακροχρόνιων Εμπορικών Σχέσεων και (β) την επιβολή αυθαίρετων όρων συναλλαγών, εφόσον δεν στάληκαν οποιαδήποτε στοιχεία ή συγκεκριμένοι ισχυρισμοί που να επιτρέπουν την εξέταση οποιασδήποτε πιθανολογούμενης διακριτικής μεταχείρισης και/ή διακοπής εμπορικών σχέσεων με ανάληψη ή μεταφορά των δραστηριοτήτων.

(i) Αιφνίδια και Αδικαιολόγητη Διακοπή Μακροχρόνιων Εμπορικών Σχέσεων.

Η Επιτροπή σημειώνει ότι, σύμφωνα με τους ισχυρισμούς του καταγγέλλοντα, η καταγγελλόμενη έχει παραβιάσει τους όρους της Συμφωνίας εφόσον έχει σταματήσει να τον προμηθεύει με καύσιμα, και κατόρθωσε παράλληλα να εξασφαλίσει διάταγμα από το Επαρχιακό Δικαστήριο βάσει του οποίου απαγορεύεται στον καταγγέλλοντα να προμηθεύεται από οποιαδήποτε άλλη εταιρεία καύσιμα. Συγκεκριμένα, σε επιστολή ημερομηνίας 30 Νοεμβρίου 2012, ο κ. Καραγιώργης ισχυρίζεται ότι: «*αυτή τη στιγμή είναι άνεργος λόγω ακριβώς της αιφνίδιας διακοπής εκ μέρους της καταγγελλόμενης της προμήθειας καυσίμων στο πρατήριό του*».

Συνεπώς, στη βάση των ισχυρισμών του καταγγέλλοντα, η Επιτροπή εξετάζει το ενδεχόμενο αιφνίδιας και αδικαιολόγητης διακοπής της μακροχρόνιας συνεργασίας των δύο εμπλεκόμενων μερών που δύναται να συνιστά καταχρηστική εκμετάλλευση της σχέσης οικονομικής εξάρτησης στη βάση του άρθρου 6(2) του Νόμου.

Η Επιτροπή σημειώνει ότι, βάσει σχετικής Νομολογίας της Ελληνικής Επιτροπής Ανταγωνισμού, «*ο ανταγωνισμός δεν συνίσταται στην επ' αόριστο διατήρηση αντιοικονομικών δομών και σχέσεων σε βάρος των επιχειρήσεων και των*

³¹ Ορ.cit., υποσημείωση 23.

καταναλωτών ανεξάρτητα της λεγόμενης «ειδικής ευθύνης» των δεσποζουσών επιχειρήσεων»³². Στο σύγγραμμά του ο Γεωργακόπουλος αναφέρει ότι «η δέσμευση ορισμένης επιχείρησης στη διατήρηση των συμβατικών της σχέσεων εις το διηνεκές πρέπει να απορρίπτεται αφού σε καμία περίπτωση δεν εξυπηρετεί το συμφέρον των καταναλωτών.³³»

Σημειώνεται πως στον όρο 5 του συμβολαίου που είχαν υπογράψει τα μέρη προνοείται ότι η συμφωνία έχει ισχύ ενός (1) χρόνου που αρχίζει από τις 31/12/1999 και λήγει στις 30/12/2000. Επιπλέον, προβλέπεται αυτόματη ανανέωση της συμφωνίας κατά τη λήξη της και για περίοδο ενός (1) έτους, εκτός και αν οποιοσδήποτε συμβαλλόμενος δώσει γραπτή ειδοποίηση τερματισμού ένα (1) μήνα προηγουμένως.

Ως εκ τούτου, από τις 31/12/1999, και ακόμα πιο πριν με την υπογραφή της συμφωνίας το 1998 μεταξύ των μερών, έως και το Μάιο 2011³⁴, ο κ. Καραγιώργης προμηθευόταν καύσιμα για το πρατήριο από την Petrolina.

Με βάση λοιπόν τα πραγματικά περιστατικά της υπό κρίση υπόθεσης, καταδεικνύεται ότι η συνεργασία των μερών κυλούσε χωρίς προβλήματα μέχρι και το 2009 οπότεν και ο καταγγέλλων καθυστέρησε να εξοφλήσει τις οφειλές του.

Σε συνάντηση που πραγματοποιήθηκε στις 26/10/2009 για επίλυση της ως άνω διαφοράς, τα μέρη υπέγραψαν νέα συμφωνία στην οποία προβλέφθηκε ότι οποιοσδήποτε παραγγελίες θα γίνονταν αφού ο καταγγέλλων προπλήρωνε με κατάθεση μετρητών στην τράπεζα, και επιπλέον ότι ο τελευταίος θα κατέβαλλε μηνιαίως €[...] προς εξόφληση του υπολοίπου, ανερχόμενου στις €[...].

Στη βάση της ως άνω συμφωνίας, ο καταγγέλλων κατέβαλλε το ποσό των €[...] μηνιαίως έναντι του υπολοίπου που χρωστούσε στην Petrolina μέχρι και τις 16/06/2011. Επίσης, προπλήρωνε τις παραγγελίες του από 26/10/2009 μέχρι 12/1/2010, ενώ από 13/1/2010 μέχρι 22/2/2010 πλήρωνε με επιταγές ίδιας ημερομηνίας με την παραγγελία του και αργότερα παρέδιδε στην καταγγελλομένη μεταχρονολογημένες επιταγές.

³² Απόφαση της Ελληνικής Αρχής Ανταγωνισμού στην υπόθεση με τίτλο «MABA Εμποροβιομηχανική ΑΕ κατά των εταιρειών RENAULT SAS και PGA MOTORS» (Απόφαση 511/VI/2010).

³³ Λεωνίδας Ν. Γεωργακόπουλος, «Το δίκαιον των διαρκών ενοχών», Αθήνα, 1979, σελ. 156.

³⁴ Σύμφωνα με την καταγγελλόμενη και σχετική κατάσταση που αυτή απέστειλε, η τελευταία ημερομηνία παραγγελίας πετρελαιοειδών ήταν η 30 Μαΐου 2011.

Ο κ. Καραγιώργης την 1/11/2010 ζήτησε να τερματιστεί η συνεργασία που είχε με την Petrolina και προς τον σκοπό αυτό την κάλεσε όπως εντός πέντε (5) ημερών αφαιρέσει από το πρατήριο του τον εξοπλισμό που της ανήκε. Συγκεκριμένα, στην εν λόγω επιστολή ο δικηγόρος του κ. Καραγιώργη αναφέρει τα ακόλουθα: «Ο πελάτης μου τερματίζει κάθε συνεργασία μαζί σας. Επομένως καλείστε αμέσως και όχι αργότερον από τις 5.11.10 αφαιρέσετε από το πρατήριο τον παρακάτω εξοπλισμό: [...] πόμπες διπλές, [...] πόμπα μονή, [...] χρηματοδέκτη, [...] computer, [...] κομπρεσόρο αέρα, [...] ταπέλλα «Petrolina», [...] moter και [...] μετρητή.». Η Επιτροπή στο παρόν σημείο οφείλει να επισημάνει τον όρο 5 της συμφωνίας ημερομηνίας 31/12/1999 που έχει υπογραφεί μεταξύ Petrolina Και κ. Καραγιώργη, σύμφωνα με τον οποίο: «Ρητά συμφωνείται ότι η παρούσα συμφωνία θα ανανεώνεται αυτόματα κατά την εκάστοτε λήξη της για περίοδο ενός έτους κάθε φορά, εκτός εάν οποιοσδήποτε από τους συμβαλλομένους ειδοποιήσει γραπτώς τον άλλον ένα (1) μήνα πριν από τη λήξη ότι δεν επιθυμεί την ανανέωση της παρούσας συμφωνίας.»

Εν συνεχεία, η Petrolina καταχώρησε αγωγή ενώπιον του Επαρχιακού Δικαστηρίου Πάφου το οποίο, με μονομερές διάταγμα ημερομηνίας 4 Νοεμβρίου 2010, το οποίο οριστικοποιήθηκε με ενδιάμεση απόφαση ημερομηνίας 24/3/2011, αποφάσισε ως εξής: «Με το πρώτο διάταγμα εμποδίζεται η χρήση εξοπλισμού του πρατηρίου κατά παράβαση της επίδικης συμφωνίας, με το δεύτερο διάταγμα εμποδίζεται η προμήθεια του πρατηρίου από οποιαδήποτε άλλη εταιρεία ενώ με το τρίτο διάταγμα εμποδίζεται η αφαίρεση εξοπλισμού από το πρατήριο». ³⁵ Συγκεκριμένα, με το δεύτερο διάταγμα εμποδίζεται ο κ. Καραγιώργης να προμηθεύεται και να εφοδιάζει το πρατήριο με πετρελαιοειδή από οποιαδήποτε άλλη εταιρεία ³⁶ «πλην της ενάγουσας εταιρείας νοουμένου ότι η ενάγουσα εταιρεία θα εξακολουθεί προμηθεύει τον εναγόμενο με καύσιμα εφόσον ο ίδιος συμμορφώνεται με τον όρο 3(β) της συμφωνίας μεταξύ των διαδίκων ημερομηνίας 31/12/1999». Αξίζει να σημειωθεί ότι ο εν λόγω όρος προνοούσε την καταβολή τοις μετρητοίς από τον Καταγγέλλοντα της αξίας κάθε φορτίου που λαμβάνει.

Η Petrolina συνέχισε να προμηθεύει τον καταγγέλλοντα με καύσιμα μέχρι και την 30/5/2011, οπότεν και ο τελευταίος έδωσε οδηγίες στην τράπεζα για ακύρωση

³⁵ Παράγραφος 54 της ενδιάμεσης απόφασης του Επαρχιακού Δικαστηρίου ημερομηνίας 24/3/2011 που είναι ήδη αναρτημένη στον ιστότοπο www.cylaw.org.cy

³⁶ Παράγραφος 54 και 60 της ενδιάμεσης απόφασης του Επαρχιακού Δικαστηρίου ημερομηνίας 24/3/2011 που είναι ήδη αναρτημένη στον ιστότοπο www.cylaw.org.cy

πληρωμής τριών μεταχρονολογημένων επιταγών συνολικού ύψους €[...], με την αιτιολογία ότι οι δεξαμενές παρουσίαζαν πρόβλημα διαρροής ([...]λίτρων, που αντιστοιχούν με περίπου €[...])ως αναλύεται πιο κάτω).

Στις 5/3/2012 και 27/3/2012 ο καταγγέλλων μέσω του δικηγόρου του, ζήτησε από την Petrolina να τον προμηθεύσει με καύσιμα, αλλά η τελευταία με επιστολές ημερομηνίας 8/3/2012 και 24/4/2012 αρνήθηκε με τη δικαιολογία ότι δεν είχαν εξοφληθεί τα οφειλόμενα ποσά. Δήλωσε ωστόσο πρόθυμη να συνεργαστεί μαζί του αν και εφόσον κατέβαλλε τις ληξιπρόθεσμες προς αυτήν οφειλές του.

Διαφαίνεται λοιπόν, ως εκ των ως άνω πραγματικών περιστατικών, ότι η συνεργασία των μερών ήταν μακροχρόνια, διήρκησε για περίπου δεκατρία (13) χρόνια χωρίς κανένα πρόβλημα. Από το 2009 όμως ο καταγγέλλων άρχισε να παρουσιάζει καθυστερήσεις στις πληρωμές του.

Σύμφωνα με την Petrolina, αυτή ήταν πάντοτε πρόθυμη να προχωρήσει σε διευκολύνσεις προς τον καταγγέλλοντα αντιλαμβανόμενη τη δυσχερή θέση στην οποία βρισκόταν. Όπως προκύπτει από την αλληλογραφία που τα μέρη αντάλλαξαν, η Petrolina δηλώνει πρόθυμη να συνεργαστεί με τον καταγγέλλοντα δεδομένου ότι ο τελευταίος εξοφλήσει τα οφειλόμενα ποσά και καταβάλλει την αξία των καυσίμων που αγοράζει.

Αξίζει να σημειωθεί ότι, αν και είχε συμφωνηθεί στις 26/10/2009 η προπληρωμή των παραγγελιών, η καταγγελλόμενη κατά το διάστημα 13/1/2010 μέχρι 22/2/2010 αποδεχόταν μεταχρονολογημένες επιταγές, κατά παρέκκλιση των συμφωνηθέντων, σημειώνοντάς το στη συμφωνία ημερομηνίας 26/10/2009.

Επιπλέον, όπως προκύπτει από τα στοιχεία που βρίσκονται στο διοικητικό φάκελο, ουδέποτε η Petrolina ζήτησε τη διακοπή της μακρόχρονης σχέσης συνεργασίας με τον καταγγέλλοντα. Αντιθέτως, ο καταγγέλλων είχε επιδιώξει τον τερματισμό της μεταξύ τους συνεργασίας δίνοντας στην Petrolina πέντε (5) μέρες διορία, τη στιγμή που ο όρος 5 της μεταξύ τους συμφωνίας προέβλεπε διαφορετικά.

Εξάλλου, πρέπει να σημειωθεί ότι ο ίδιος ο κ. Καραγιώργης, αποδεχόμενος κατά τον Οκτώβριο του 2009 τις οφειλές του προς την Petrolina, υπέγραψε δεύτερη συμφωνία την οποία διαφαίνεται ότι παρέβηκε, ενώ κατά το Νοέμβριο του 2010 απαίτησε τη λήξη της συμφωνίας δίνοντας διορία πέντε (5) ημερών, κατά παράβαση της

συμφωνίας που είχε υπογράψει με την Petrolina. Επιπλέον, το Μάιο του 2011 ακύρωσε τις μεταχρονολογημένες επιταγές, οι οποίες γίνονταν αποδεκτές από την Petrolina κατά παρέκκλιση της συμφωνίας ημερομηνίας 26 Οκτωβρίου 2009, επικαλούμενος διαρροή των καυσίμων. Επιπλέον, προσπάθησε να προμηθεύεται καύσιμα για το πρατήριο από τρίτη εταιρεία, κατά παράβαση της συμφωνίας του με την Petrolina.

Από τα πιο πάνω διαφαίνεται ότι η Petrolina προσπάθησε να συνεχίσει την προμήθεια του πρατηρίου του κ. Καραγιώργη έως και το Μάιο του 2011, οπότε ο κ. Καραγιώργης ακύρωσε τις μεταχρονολογημένες επιταγές που είχε εκδώσει.

Η συμπεριφορά αυτή λοιπόν της καταγγελλομένης, δεδομένων των περιστάσεων, δεν μπορεί να χαρακτηριστεί ως αιφνίδια και/ή αδικαιολόγητη διακοπή της μακρόχρονης σχέσης συνεργασίας που είχε με τον καταγγέλλοντα. Η Επιτροπή καταλήγει ότι, η απαίτηση της καταγγελλομένης για είσπραξη των ποσών που της οφείλονται θεωρείται νόμιμη και δικαιολογημένη και εξυπηρετεί το εύλογο επιχειρηματικό της συμφέρον και, όπως κρίθηκε από την Ελληνική Αρχή Ανταγωνισμού, «ο ανταγωνισμός δεν συνίσταται στην επ' αόριστο διατήρηση αντιοικονομικών δομών και σχέσεων σε βάρος των επιχειρήσεων και των καταναλωτών ανεξάρτητα της λεγόμενης «ειδικής ευθύνης» των δεσποζουσών επιχειρήσεων»³⁷. Επίσης, δεν μπορεί να παραβλεφθεί το γεγονός ότι ο ίδιος ο κ. Καραγιώργης, την 1^η Νοεμβρίου 2010, ζήτησε να τερματιστεί η συνεργασία του με την Petrolina.

(ii) Αυθαίρετοι όροι

Ως αυθαίρετοι όροι των συναλλαγών νοούνται οι όροι εκείνοι, οι οποίοι επιβάλλονται μονομερώς από την ισχυρή επιχείρηση επί της εξαρτημένης επιχειρήσεως και οι οποίοι επί πλέον αποκλίνουν από τους συνήθεις όρους των συναλλαγών, οι οποίοι ισχύουν σε μία αγορά, στην οποία επικρατεί ανταγωνισμός ή θα ίσχυαν, αν επικρατούσε ανταγωνισμός, και τέλος δεν δικαιολογούνται ούτε από τις ειδικές συνθήκες της συγκεκριμένης περιπτώσεως. Στην τελευταία αυτή περίπτωση, η εκτίμηση γίνεται επί τη βάση σταθμίσεως συμφερόντων στο πλαίσιο της αρχής της αναλογικότητας³⁸.

³⁷ Op.cit. Απόφαση 511/VI/2010, υποσημ. 32.

³⁸ Απόφαση Ελληνικής Επιτροπής Ανταγωνισμού 297/IV/2006.

Ο καταγγέλλων ισχυρίζεται ότι η καταγγελλόμενη εταιρεία εξαρτούσε τη συνέχιση προμήθειας πετρελαιοειδών στο πρατήριο «*μέσω φθαρμένων και ακατάλληλων ντεποζιτών, παρά το γεγονός ότι προκαλείτο διαρροή σε αυτή επί ζημία του καταγγέλλοντος.*»

Επισημαίνεται ότι ο κ. Καραγιώργης, σε επιστολή του ημερομηνίας 30 Νοεμβρίου 2012, ανέφερε ότι η Petrolina επιβάλλει όρους κατά το δοκούν μη προμηθεύοντας τον με πετρελαιοειδή εκτός εάν αυτός αποδεχόταν και δεν αμφισβητούσε το ύψος των χρεώσεων και της ποσότητας των καυσίμων όπως τα καθόρισε η καταγγελλόμενη. Επίσης, ο κ. Καραγιώργης ανέφερε ότι η Petrolina «*Επέβαλε ομοίως την υποχρέωση όπως ο καταγγέλλων αγοράζει ολόκληρο φορτίο παράδοσης [...] – [...] λίτρα, τη στιγμή που μέγιστο της χωρητικότητας των υπογείων ντεποζιτών του πρατηρίου ήταν [...] λίτρα*». Η Επιτροπή επισημαίνει ότι αυτοί οι ισχυρισμοί δεν αποτελούσαν μέρος της αρχικής καταγγελίας και, σε οποιαδήποτε περίπτωση, δεν αποστάληκαν οποιαδήποτε υποστηρικτικά στοιχεία που να αποδεικνύουν τους εν λόγω ισχυρισμούς. Αντίθετα, κατά την αρχική καταγγελία έγινε αναφορά στη διαφορά των εμπλεκόμενων μερών σε ό,τι αφορά το ύψος ενοικίου του πρατηρίου και τα προβλήματα διαρροής. Η Επιτροπή επισημαίνει ότι τα υποστηρικτικά στοιχεία που περιέχονται στο διοικητικό φάκελο περιορίστηκαν στη διαφορά των μερών αναφορικά με τα ισχυριζόμενα προβλήματα διαρροής.

Σε σχέση με τη διαρροή σημειώνεται ότι κατά το Νοέμβριο 2010, ο καταγγέλλων ενημέρωσε τηλεφωνικά το τεχνικό τμήμα της καταγγελλομένης ότι μια δεξαμενή αμόλυβδης βενζίνης 95 οκτανίων παρουσίαζε πρόβλημα και εισηγήθηκε όπως η υφιστάμενη δεξαμενή που μέχρι τότε χρησιμοποιείτο για αμόλυβδη βενζίνη 98 οκτανίων, μετατραπεί σε αμόλυβδη βενζίνη 95 οκτανίων, η οποία έχει μεγαλύτερες πωλήσεις έτσι ώστε να μπορεί να εξυπηρετεί τους πελάτες του. Μετά τη διενέργεια ελέγχου και αφού οι τεχνικοί της καταγγελλομένης διαπίστωσαν όντως την ύπαρξη προβλήματος στη μια δεξαμενή, αποφασίστηκε όπως τεθεί εκτός λειτουργίας και όπως η δεξαμενή των 98 οκτανίων χρησιμοποιείται εφεξής για βενζίνη 95 οκτανίων.

Στις αρχές Απριλίου 2011, ο καταγγέλλων ανέφερε εκ νέου ότι στο πρατήριο του παρουσιάστηκε διαρροή και οι τεχνικοί της καταγγελλομένης πραγματοποίησαν έλεγχο στις 6,7 και 8 Απριλίου 2011, χωρίς να διαπιστωθεί κάποιο πρόβλημα.

Στις 31 Μαΐου 2011, ο καταγγέλλων ανέθεσε, χωρίς ενημέρωση της καταγγελλομένης, σε ιδιωτική εταιρεία τον έλεγχο των δεξαμενών και

διασωληνώσεων του πρατηρίου. Η εν λόγω εταιρεία κατέληξε ότι μια δεξαμενή βρισκόταν εκτός χρήσης και περαιτέρω ότι υπήρχε πρόβλημα σε μια διασωλήνωση της αμόλυβδης βενζίνης 95 οκτανίων.

Επισημαίνεται ότι και η Petrolina ήλεγξε τις δεξαμενές και τις διασωληνώσεις του πρατηρίου. Συγκεκριμένα, η Petrolina απέστειλε ως υποστηρικτικό έγγραφο των θέσεων της σχετικό ηλεκτρονικό μήνυμα ημερομηνίας 10 Ιουλίου 2012, το οποίο αφορούσε τον έλεγχο που έγινε από τεχνικό των Lefkaritis Industries Ltd και σύμφωνα με το οποίο δεν υπήρξε οποιαδήποτε ένδειξη απώλειας.

Στην παρούσα υπόθεση, η Petrolina ισχυρίζεται ότι αρνείται να προμηθεύσει τον καταγγέλλοντα με καύσιμα με την αιτιολογία ότι ο τελευταίος δεν τηρεί τις οικονομικές υποχρεώσεις που έχει απέναντι της. Το υπόλοιπο που όφειλε στις 16/7/2010 ο καταγγέλλων στην καταγγελλόμενη ανερχόταν στα €[...].

Αξιοσημείωτο είναι και το γεγονός ότι στις αρχές Μαΐου 2011 ο καταγγέλλων ακύρωσε την πληρωμή τριών μεταχρονολογημένων επιταγών συνολικής αξίας €[...], με την αιτιολογία ότι υπήρχε διαρροή αμόλυβδης βενζίνης 95 οκτανίων στο πρατήριο του και συνεπεία τούτου υπήρχε έλλειμμα [...] λίτρων κατά τον Απρίλιο του 2011³⁹.

Η Επιτροπή, συμφωνεί με την Petrolina ότι, «ακόμα και αν οι ισχυρισμοί αυτοί υποτεθεί ότι είναι αληθινοί, η απώλεια θα αντιστοιχούσε σε ποσό πολύ μικρότερο των €[...]. Συγκεκριμένα, η Petrolina αναφέρει σε θέσεις της ημερομηνίας 17 Ιουλίου 2012 ότι η ισχυριζόμενη απώλεια θα ανερχόταν στα €[...]. λαμβανομένου υπόψη του ποσού της βενζίνης 95 οκτανίων κατά τον Απρίλιο 2011 που ανήρχετο στα €[...].

Η Επιτροπή, έχοντας υπόψη ότι κατά τους μήνες Ιανουάριο 2011 έως Μάιο 2011 παραδιδόταν στο πρατήριο του κ. Καραγιώργη από την Petrolina μόνο αμόλυβδη βενζίνη 95 Οκτανίων και Πετρέλαιο Κίνησης, εξέτασε τις λιανικές τιμές αυτών των προϊόντων κατά το μήνα Μάιο 2011⁴⁰ στην επαρχία Πάφου, όπως αυτές συλλέχθηκαν από τα πρατήρια των πετρελαϊκών εταιρειών στην επαρχία Πάφου⁴¹. Συγκεκριμένα, η κατώτατη λιανική τιμή αμόλυβδης βενζίνης 95 Οκτανίων ήταν Ευρώ 1,217, ενώ η ανώτατη λιανική τιμή ήταν Ευρώ 1.249. Η κατώτατη λιανική τιμή

³⁹ Ως φαίνεται από σχετική κατάσταση που αποστάληκε από τον κ. Καραγιώργη με τηλεμοιότυπο Μαΐου 2011 και αφορούσε τις πωλήσεις του Απριλίου 2011.

⁴⁰ Τα στοιχεία έχουν συλλεχθεί από το παρατηρητήριο τιμών του Υπουργείου Εμπορίου. Δεν υπάρχουν διαθέσιμα στοιχεία για το μήνα Απρίλιο 2011 και, ως εκ τούτου, χρησιμοποιείται ο μήνας Μάιος έχοντας υπόψη ότι οι τιμές του μήνα Μάρτιου 2011 είναι χαμηλότερες.

⁴¹ Η Επιτροπή θεωρεί ότι οι εν λόγω τιμές είναι υψηλότερες από τις τιμές που χρεώνει η Petrolina χονδρικώς.

πετρελαίου κίνησης ήταν Ευρώ 1,248, ενώ η ανώτατη λιανική τιμή ήταν Ευρώ 1.315. Ως εκ τούτου, σε περίπτωση που ο κ. Καραγιώργης πωλούσε στην ανώτατη λιανική τιμή και αν λαμβάνετο υπόψη ότι το έλλειμμα των [...] λίτρων αφορά τη βενζίνη 95 οκτανίων, τότε το ποσό που θα αποκόμιζε ο κ. Καραγιώργης θα ανερχόταν στα Ευρώ [...]. Ως εκ τούτου, διαφαίνεται ότι ο κ. Καραγιώργης ακύρωσε τις μεταχρονολογημένες επιταγές ύψους Ευρώ [...] που εκδόθηκαν για παραδοθέν φορτίο επειδή αμφισβητούσε ένα πολύ μικρότερο ποσό που, ενδεχομένως, ούτε στο [...] % του συνολικού ποσού των μεταχρονολογημένων επιταγών δεν έφτανε. Προκύπτει λοιπόν ότι το ποσό που αυτός όφειλε στην καταγγελλόμενη ήταν δυσανάλογα μεγαλύτερο από αυτό που ο ίδιος απαιτούσε ένεκα της διαρροής.

Ο όρος λοιπόν που έχει θέσει η καταγγελλόμενη δεν μπορεί να χαρακτηριστεί ως αυθαίρετος, υπό τις περιστάσεις της παρούσας υπόθεσης και λαμβάνοντας υπόψη τη συμπεριφορά του κ. Καραγιώργη στην ολότητά της.

Επίσης, η Επιτροπή σημειώνει ότι από κανένα στοιχείο του διοικητικού φακέλου της υπόθεσης δεν προκύπτει ότι η καταγγελλόμενη εταιρεία εξαρτούσε τη συνέχιση προμήθειας πετρελαιοειδών στο πρατήριο του καταγγέλλοντος από την παραίτηση ουσιαστικά του κ. Καραγιώργη διεκδίκησης είτε αυξημένου ενοικίου είτε αποζημιώσεων για τις διαρροές των υπογείων δεξαμενών. Ο κ. Καραγιώργης έχει κάθε δικαίωμα να απαιτήσει την καταβολή αποζημίωσης με την έγερση αγωγής στο αρμόδιο δικαστήριο.

Αντιθέτως, όπως έχει ήδη αναφερθεί από την Petrolina, η ίδια κατά το παρελθόν προσπάθησε να παρέχει διευκολύνσεις στον καταγγέλλοντα κατανοώντας τη δυσχερή οικονομική του θέση, γεγονός που επαληθεύεται και από τη δεύτερη συμφωνία που είχε υπογραφεί και αφορούσε το οφειλόμενο ποσό και την πληρωμή αυτού σε δόσεις.

Διαφαίνεται λοιπόν εκ των ως άνω γεγονότων ότι ο μόνος όρος που έχει θέσει η Petrolina σε σχέση με την αποπληρωμή του χρέους που οφείλει σε αυτήν ο καταγγέλλων είναι θεμιτός και εξυπηρετεί το εύλογο επιχειρηματικό της συμφέρον. Υπό τις περιστάσεις αυτές, η Επιτροπή καταλήγει ότι η συμπεριφορά της Petrolina κρίνεται αντικειμενικά δικαιολογημένη.

Ως εκ τούτου, και στη βάση των πιο πάνω, η Επιτροπή καταλήγει ότι, από τα στοιχεία που έχουν κατατεθεί από τα μέρη, δεν αποδεικνύεται καταχρηστική

εκμετάλλευση της σχέσης οικονομικής εξάρτησης στην οποία βρίσκεται προς την Petrolina ο κ. Καραγιώργης.

VII. Θέσεις καταγγέλλοντα επί συμπερασμάτων της Επιτροπής

Ο δικηγόρος του κ. Καραγιώργη, υποβάλλοντας με επιστολή του ημερομηνίας 8 Απριλίου 2013 τις θέσεις αυτού επί των προκαταρκτικών συμπερασμάτων της Επιτροπής, ανέφερε μεταξύ άλλων τα ακόλουθα:

«1. Είναι ορθή η προσέγγιση του θέματος τόσο επί της γεωγραφικής αγοράς όσο και επί των προϊόντων και χαρακτηριστικών αυτής.

4.... είναι κλασική περίπτωση κατάχρησης δεσπόζουσας θέσης υπό την έννοια ότι εξαρτούν ή εξαρτούσαν τη συνέχιση της παροχής προμήθειας από την αποδοχή (και ουσιαστικά «πλήρη παράδοση») του καταγγέλλοντα στον τρόπο που οι ίδιοι θεωρούν ότι θα πρέπει να εφαρμοσθεί η συμφωνία μεταξύ των.

6. Ο τελευταίος δεν έχει εναλλακτική λύση, υπό την έννοια ότι είναι δεσμευμένος σε μία συμφωνία η οποία για να λειτουργήσει θα πρέπει να αποδεχθεί τη συμπεριφορά και τον τρόπο εκτέλεσης που επιβάλλουν οι καταγγελλόμενοι....

7. Ως εκ τούτου, στην προκειμένη περίπτωση όντως υφίσταται κατάχρηση της (μεταξύ των εμπλεκόμενων μερών) δεσπόζουσας θέσης των καταγγελλομένων, κυρίως μέσω της μη συνέχισης της προμήθειας καυσίμων για μόνο το γεγονός ότι ο καταγγέλλων αμφισβήτησε επί Δικαστηρίου την απαίτηση των καταγγελλομένων και την θέση τους ως προς τα δικαιώματα και υποχρεώσεις του έναντι τους.»

Η Επιτροπή σημειώνει την αποδοχή του καταγγέλλοντα της ανάλυσης που έγινε σε σχέση τόσο με τη σχετική αγορά προϊόντος/ υπηρεσιών όσο και με τη σχετική γεωγραφική αγορά.

Σχετικά με τις θέσεις του καταγγέλλοντα που αφορούν την κατάχρηση της δεσπόζουσας θέσης από την Petrolina, η Επιτροπή επισημαίνει ότι κατά την εξέταση και ανάλυση της δομής της αγοράς, των παικτών που δραστηριοποιούνται σε αυτή και των μεριδίων αγοράς αυτών, καθώς και των εμποδίων εισόδου στην εν λόγω αγορά, διαφάνηκε ότι η Petrolina δεν κατέχει δεσπόζουσα θέση. Συμπερασματικά, αφού το συστατικό στοιχείο εφαρμογής του άρθρου 6(1) του Νόμου ελλείπει, παρέλκει η περαιτέρω εξέταση του κατά πόσον υφίσταται κατάχρηση της δεσπόζουσας θέσης στην προκείμενη υπόθεση.

Τελικώς, η Επιτροπή σημειώνει ότι, δεν διαφωνεί με τη θέση του καταγγέλλοντα ότι δεν έχει εναλλακτική λύση από τη στιγμή που υφίσταται το Διάταγμα του Δικαστηρίου βάσει του οποίου οφείλει να εφαρμόζει τη συμφωνία συνεργασίας με την εταιρεία Petrolina, γεγονός που δεν αμφισβητήθηκε στα προκαταρκτικά της συμπεράσματα. Αυτό όμως που επισημαίνει η Επιτροπή είναι ότι, σε σχέση με την εφαρμογή του άρθρου 6(2) του Νόμου, στα γεγονότα της παρούσας υπόθεσης δεν αποδεικνύεται καταχρηστική εκμετάλλευση της σχέσης οικονομικής εξάρτησης στην οποία βρίσκεται προς την Petrolina ο κ. Καραγιώργης.

VIII. Καταληκτικό

Υπό το φως των πιο πάνω δεδομένων και των στοιχείων του φακέλου, η Επιτροπή ομόφωνα καταλήγει στα πιο κάτω συμπεράσματα:

(α) Λαμβάνοντας υπόψη ότι δεν στοιχειοθετείται η ύπαρξη δεσπόζουσας θέσης της Petrolina στη σχετική αγορά, παρέλκει η περαιτέρω εξέταση της καταχρηστικής εκμετάλλευσης δεσπόζουσας θέσης και άρα δεν στοιχειοθετείται παράβαση του άρθρου 6(1) του Νόμου.

(β) Αν και ο κ. Καραγιώργης εξαρτάται οικονομικά από την Petrolina και δεν υπάρχει ισοδύναμη εναλλακτική λύση, δεν αποδεικνύεται υπό το φως το στοιχείων του διοικητικού φακέλου και των θέσεων των μερών καταχρηστική εκμετάλλευση της σχέσης οικονομικής εξάρτησης στην οποία βρίσκεται προς την Petrolina ο κ. Καραγιώργης, και άρα δεν στοιχειοθετείται παράβαση του άρθρου 6(2) του Νόμου.

Ως εκ τούτου, στη βάση των ανωτέρω, η Επιτροπή ομόφωνα αποφασίζει ότι δεν στοιχειοθετείται πιθανολογούμενη παράβαση των άρθρων 6(1) (γ) και/ή 6(1) (δ) και/ή 6(2) του Νόμου, ως οι ισχυρισμοί του καταγγέλλοντα.

Λουκία Χριστοδούλου
Πρόεδρος της Επιτροπής
Προστασίας του Ανταγωνισμού